

Poštšina plačana pri pošti
8350 Dolenjske Toplice

Glasilo Občine
Dolenjske Toplice

številka

192

junij 2015

letnik 17/6

↓ iz vsebine

Dolenjske Toplice v odsevu časa	4
"Stopili smo skupaj"	5
Spremenjen rok za oddajo člankov	7

↓ beseda uredništva

Pred nami je dolgo vroče poletje, ki ga bo v Dolenjskih Toplicah kot vsako leto zaznamovalo praznovanje občinskega praznika. Obetajo se različne prireditve, osrednji bosta vnovič Topliška noč, ki bo v soboto, 18. julija, in slavnostna seja občinskega sveta 22. julija. Sicer pa si poleti odpočijemo od naporov in skrbi, ki so nas pestili skozi vse leto, in si nabereimo novih moči za mesece, ki prihajajo. Naj bodo ti dnevi čim bolj brezskrbni, sproščujoči in raznovrstni. Pa ni pomembno, kje jih bomo preživel. Tudi doma se imamo lahko lepo.

↓ nagradno vprašanje

V prejšnji številki Vrelca smo bralce in bralke spraševali: Ime zdraviliškega zdravnika, ki je bil nekaj časa lastnik Term Dolenjske Toplice je: a) dr. Peter Deržaj ali b) dr. Konstantin Konvalinka? Pravilen odgovor je seveda b. Dve vstopnici za kopanje v Wellness centru Balnea prejme **Otilija Šenica, Ulica Maksa Henigmana 39, 8350 Dolenjske Toplice**. Novo nagradno vprašanje se glasi: **V Termah Dolenjske Toplice je možno pripraviti poročni obred v parku in v hotelu! a.) da, b.) ne.** Odgovore do 15. julija 2015 pošljite na naslov: Občina Dolenjske Toplice, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice, s pripisom za Glasilo – nagradno vprašanje. Odgovoru obvezno pripišite tudi davčno številko, sicer nagrade ne bo možno izročiti. Nagrajenec(ka) bo objavljen(a) v naslednji številki. **Nagrada:** 2x vstop v bazene v Wellness centru Balnea v Dolenjskih Toplicah. Nagrado poklanjajo Terme Dolenjske Toplice.

→ naslovnica: Požrtvovalni gasilci. Foto: Alenka Peterlin

↓ kolofon

Glasilo izdaja Občina Dolenjske Toplice
Uredniški odbor: Mojca Kren, odgovorna urednica, uredniki Rosana Dular, Helena Kulovec, Primož Primec in Janez Šafar.
Priprava za tisk in tisk: Birografika BORI d. o. o.
Naklada: 1400 izvodov
 Glasilo Občine Dolenjske Toplice je vpisano v razvid medijev Ministrstva za kulturo Republike Slovenije pod zaporedno številko 250.
 Glasilo dostopno tudi na www.dolenjske-toplice.si.
Obvestilo uredniškega odbora: Zadnji rok za oddajo člankov je 18. v mesecu. Prispevke lahko oddate na spletnem portalu: mojaobcina.si/dolenjske-toplice si oziroma jih izjemoma pošljete na elektronski naslov: glasilo.dolenjske.toplice@gmail.com. Za prispevke, ki bodo na gornja naslova prispeli kasneje, uredništvo ne more jamčiti, da bodo objavljeni v tekočem izvodu glasila.
 Uredništvo si pridržuje pravico do preoblikovanja besedil in vsebinsko in oblikovno primerne članke.

S SEJE OBČINSKEGA SVETA

Pogodba za suhokranjski vodovod vendarle bo?

MOJCA KREN

Sprememba proračuna za leto 2015 je bila ena glavnih točk dnevnega reda 6. redne seje 17. junija. Svetniki so rebalans sprejeli soglasno, potreben pa je bil predvsem zaradi suhokranjskega vodovoda, ki bo, kot kaže, le lahko stekel v polni meri. Ministrstvo za okolje in prostor je namreč napovedalo skorajšen podpis pogodbe o sofinanciranju. Tako bi lani začeto delo - prva etapa suhokranjskega vodovoda, torej položitev cevi med Malim Rigljem in Bušincem, je pri koncu - lahko nadaljevali takoj.

Župan **Jože Muhič** je pojasnil, da bodo hkrati spremenili tudi načrtovane gradnje kanalizacijskih sistemov, in sicer bodo prednost dali Griču, ki je na trasi suhokranjskega vodovoda, da ne bo treba čez leto ali dve spet rezati popolnoma novega asfalta.

Pravilnik o najemu KKC-ja in ostalih objektov sprejet

Precej časa so se svetniki zadržali pri sprejemanju pravilnika o najemu KKC-ja in ostalih objektov ter opreme v lasti občine, ki so ga na koncu s sedmimi glasovi za tudi potrdili. **Primož Primec** iz režijskega obrata je razložil, da so od prejšnje seje predlog uskladili z društvi. Tistim, ki so registrirani v občini in imajo brezplačne vaje, tako teh ne bodo zaračunavali, ob najemu velike dvorane pa so najemnikom na voljo tudi avli, sejna soba in garderobe - a le, če gre za neprofitno prireditev. **Vid Klančičar** je še enkrat poudaril, da ta pravilnik ne spodbuja društvenih dejavnosti, ampak jih zmanjšuje, **Mojca Šenica** pa je predlagala, da bi sprejemanje preložili, da bi popravljen pravilnik, ki so ga dobili na seji, svetniki in društva še preučili. Župan je izpostavil, da pravila morajo obstajati, prostore je treba vzdrževati, zaklepati, ohranjati, direktor **Rado Javornik** pa dodal, da se svetniki preveč osredotočajo na domača društva. »Predvsem zunanjim želimo storitve zaračunati po pravi ceni, ki smo jo oblikovali. Promet v KKC-ju se je v zadnjem času povečal za okrog štirikrat in to je treba izkoristiti.«

Soglasno so sprejeli finančni načrt Osnovne šole Dolenjske Toplice in potrdili nižje cene vrtca za drugo starostno obdobje. Novost, za katero so si prizadevali v svetu staršev, pa je ta, da lahko starši zdaj koristijo dvomesečno odsotnost otroka iz vrtca pa tudi dolgoročno odsotnost zaradi bolezni.

Višje položnice za komunalno

Direktor novomeške komunale **Gregor Klemenčič** in **Darinka Redling**, vodja sektorja ekonomika, sta predstavila letno poročilo za lani. V topliški občini so poslovali pozitivno – prihodki so znašali 724 tisoč, odhodki 707 tisoč, čisti poslovni rezultat pa skoraj 15 tisoč evrov, ki so jih že nakazali v občinski proračun. Nekaj več besed so svetniki posvetili zvišanju cen komunalnih storitev, ki jih komunala skupaj z občino usklajuje na podlagi državne uredbe, ki občinam nalaga postopno ukinjanje subvencioniranja teh storitev. Letos so tako cene na podlagi predloga komunale in občine – kot je dejal župan so upoštevali srednjo različico, ki je še sprejemljiva – ceno zvišali za slabe štiri evre za povprečno družino s štirimi člani, ki mesečno porabi 16 kubičnih metrov vode, še vedno pa del storitev sofinancira občina. Lani je za to namenila 71 tisočakov, z novo ceno jih bo 37, tako da

bo zdaj več denarja na voljo za obnovo komunalne infrastrukture, ki, kot je dejal Klemenčič, ni ravno v najboljšem stanju. Nekateri svetniki so bili glede povišanja skeptični, saj ljudje že zdaj težko plačujejo vse stroške, ki so vedno višji, plače pa so enake, nižje ali so celo ostali brez. A so po vseh vprašanih sklep o povišanju cene potrdili z devetimi glasovi za in dvema vzdržanima.

S še enim glasom več pa so potrdili predlog oblikovanja in potrditve cen storitev javne službe, povezanih z greznicami ter malimi čistilnimi napravami. Država namreč komunalam nalaga, da je tudi odvoz grezničnih gošč in blat iz MČN obvezna javna gospodarska služba. Tako bodo gospodinjstva, kjer ni oziroma ne bo kanalizacije ter ne

plačujejo odvajanja in čiščenja odpadnih voda, plačevala približno pet evrov, komunalna pa jim bo enkrat na tri leta odpeljala nakopičeno blato. So pa svetniki opozorili na to, da mora obstajati prehodno obdobje za tiste, ki bodo še imeli kanalizacijo, da jim zdaj za kakšno leto ali dve ni treba graditi MČN.

Ob koncu tri ure in pol trajajoče seje so svetniki potrdili še nov pravilnik o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v občini za obdobje 2015-2020 ter predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki je prejela tri predloge za najvišje občinsko priznanje, da grb občine letos prejmeta **Jože** in **Milena Fabijan** z Dolenjih Sušic.

Denar za suhokranjski vodovod iz perspektive 2014-2020

MAJDA GAZVODA, občinska uprava

Kot članica nadzornega odbora (NO), v katerega sem bila imenovana prek Združenja občin Slovenije, sem se 28. maja v Moravskih Toplicah udeležila seje nadzornega odbora za Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013 (OP ROPI) in Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013 (OP RR).

NO je potrdil letni poročili za leto 2014 za oba operativna programa. Prisotni smo se seznanili tudi z izvajanjem projektov v letu 2015. Slovenija na podlagi omenjenih dveh operativnih programov razpolaga s 3,3 milijarde, skupaj z OP RČV pa s 4,1 milijarde evropskih sredstev.

Sredstva 1,56 milijarde evrov vrednega OP ROPI, ki je podlaga za črpanje zlasti iz kohezijskega sklada, v manjšem delu pa tudi iz evropskega sklada za regionalni razvoj, so v prvi vrsti namenjena posodobitvi ali novogradnji infrastrukture s področij okolja in prometa, v manjši meri pa tudi trajnostni rabi energije.

Kot izhaja iz letnega poročila, so bile v okviru OP ROPI od njegove potrditve s strani Evropske komisije v letu 2007 do konca leta 2014 izdane odločbe za 94 projektov, in sicer 50 s področja okolja ter 44 s področja prometa. S področja trajnostne rabe pa so bili doslej v okviru OP ROPI objavljeni javni razpisi v skupni vrednosti 239,7 milijona evrov, od katerih bo 203,7 milijona evrov prispeval kohezijski sklad. Skupna vrednost vseh sofinanciranih projektov znaša 3,5 milijarde evrov, od tega bodo v višini 1,83 milijarde evrov sofinancirani iz kohezijskega oz. evropskega sklada za regionalni razvoj.

V okviru OP RR, ki predstavlja podlago za črpanje iz evropskega sklada za regionalni razvoj, je na razpolago dobra 1,78 milijarde evrov. OP RR je namenjen vsebinam, ki povečujejo konkurenčnost, gospodarsko in teritorialno kohezijo oziroma zmanjšujejo regionalne razlike, vse v skladu z načeli trajnostnega razvoja. Sofinancira se projekte splošne infrastrukture, inovacij in naložb, s poudarkom na konkurenčnosti ter ustvarjanju in ohranjanju trajnih delovnih mest.

Organ upravljanja je v okviru OP RR od njegove potrditve leta 2007 do konca leta 2014, kot izhaja iz letnega poročila, potrdil 63 javnih razpisov in izdal odločbe za 64 neposredno potrjenih operacij. Do sedaj je bilo tako v okviru OP RR potrjenih že več kot 2.700 projektov, predvsem v okviru javnih razpisov na področjih raziskav in razvoja, spodbujanja podjetništva, gospodarske in izobraževalne infrastrukture, e-vsebin in e-storitev, širokopasovnih omrežij, turistične, javne kulturne in športno-rekreacijske infrastrukture ter razvoja regij. Odločbe za neposredno potrjene projekte so bile izdane za področja spodbujanja podjetništva, izobraževalno-raziskovalne infrastrukture, mrežo urgentnih centrov in turistične, javno kulturne ter športno rekreacijske infrastrukture.

Člani nadzornega odbora za OP RR in OP ROPI so se seznanili tudi s ključnimi nalogami izvajanja kohezijske politike 2007-2013 v letu 2015, ki vključujejo aktivnosti za pospešitev izvajanja in spremljanja projektov ter posledično zaključitev programskega obdobja 2007-2013 brez »izgubljenih« sredstev evropske kohezijske politike.

Projekt, v katerega je vključena tudi Občina Dolenjske Toplice, "Oskrba s pitno vodo na območju Suhe krajine" je predviden za sofinanciranje iz sredstev večletnega finančnega okvira 2014-2020. Na vprašanje, kakšno je trenutno stanje na projektu, so mi iz Službe vlade RS za razvoj in kohezijsko politiko, Urada za kohezijsko politiko, Sektorja za sistem posredovali naslednji odgovor: »Prednostna obravnava projekta je bila zagotovljena tudi v Uredbi o porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2014-2020 (Uradni list RS, št. 29/15). S to uredbo je postavljen tudi pravni okvir, ki omogoča črpanje evropskih sredstev iz obdobja 2014-2020. Ministrstvo za okolje in prostor je že pozvalo občine k dopolnitvi vlog, in sicer zaradi zahtev novega finančnega obdobja. Po pregledu dopolnjene vloge na ministrstvu bosta sledila končni pregled in potrditev projekta na Službi Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. Od hitrosti odziva občin in od primernosti dopolnjene vloge bo odvisno, kako hitro bodo ti projekti tudi prejeli ta sredstva. Glede na težo dopolnitev se predvideva, da bi to lahko bilo izpeljano do konca julija 2015.»

Občina Dolenjske Toplice skupaj z ostalimi občinami, vključenimi v ta projekt, že izvaja aktivnosti na gradnji dela vodovoda, ki pa ga trenutno financira iz lastnih, občinskih sredstev. S strani v projekt vključenih občin so v pripravi dokumenti, potrebni za dopolnitev vloge. Občina se tudi sicer intenzivno pripravlja na izvedbo projekta, saj ta vpliva na niz aktivnosti, predvsem investicijskih, v občini.

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI STRUKTURNI
IN INVESTICIJSKI SKLADI
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Dolenjske Toplice v odsevu časa

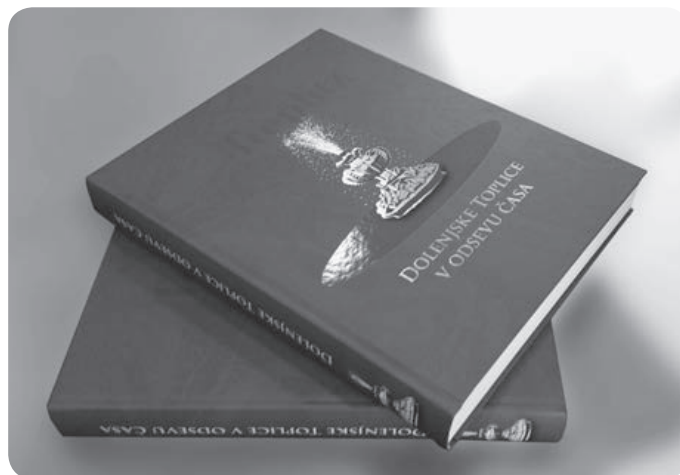
MOJCA KREN
BRANE AŠ

Topliška zgodovina je pestra in raznolika, kako tudi ne, če letos mineva 800 let od prve omembe kraja. To je ugotovil eden od soavtorjev monografije Franc Baraga, ko se je za svoj prispevek v njej lotil interpretacije srednjeveških listin. Srečno naključje je hotelo, da izid tako pomembne knjige za kraj, kot je znanstvena monografija, sovpade ravno s to obletnico. Dolgo pričakovana monografija Dolenjske Toplice v odsevu časa je ugledala luč sveta, v zgodovino pa bo kot mesec izida zapisan junij 2015

O obsežni monografiji, ki na 555 straneh združuje prispevke kar 24 avtorjev, kar že samo po sebi pomeni, da je vsebinsko zelo pestra in bogata, smo v Vrelcu že veliko pisali. Drobce iz življenja kraja je v svojih avtorskih prispevkih v rubriki Drobtnice iz monografije predstavljala **Marko Pršina**, sicer tudi avtor enega od prispevkov ter fotograf, likovni urednik in oblikovalec monografije, zaslužen za pripravo, izdelavo in izbor bogatega slikovnega gradiva, ki krasi delo. Hkrati pa je bil prav on eden tistih, ki so pred desetletjem začeli zgodbo monografije, ki je nastajala zadnjih pet let, najbolj intenzivno pa v zadnjih treh letih. V zadnjih treh izdajah Vrelca pa je o vsebini znanstvenega dela veliko napisal odgovorni urednik **dr. Robert Peskar**, ki je natančneje predstavil vsak vsebinski sklop.

»Ta monografija je spomenik Dolenjskim Toplicam, kraju, ljudem, ki so in tu še živijo in delajo,« je na novinarski konferenci izpostavil Peskar, ki meni, da je ta monografija vzorčen primer, kako predstaviti kraj – predstavlja ga namreč na celovit način, njen namen pa bo v celoti dosežen, če bo v prihodnje spodbudila še bolj poglobljene raziskave topliške preteklosti in njenih ljudi. Prav to je izpostavil tudi župan **Jože Muhič**, ki je pohvalil delo avtorjev in monografiji pripisal izjemen pomen za kraj in ljudi. Ob tej priložnosti se je javno zahvalil Marku Pršini, ki je poleg pobude za nastanek izjemno pridno zbiral fotografsko gradivo, hodil od hiše do hiše in pregledoval družinske albume, **Majdi Gazvoda** z občinske uprave in nekdanjemu županu **Francu Vovku**, ki je podprl to zgodbo, da so jo v prejšnjem in sedanjem mandatu lahko izpeljali do konca. Za donacijo in pomoč se je zahvalil tudi novomeški Krki, ki je, kot je dejal **Jože Berus**, direktor Term Krka, z veseljem podprla projekt, saj je velikega pomena tako za prebivalce kot zdravilišče, ki je neločljivo povezano s krajem. »Zavedamo se pomena lokalne dediščine pri trženju različnih turističnih produktov. Gostje iščejo nekaj avtentičnega in Dolenjske Toplice lahko ponudijo veliko.«

Monografija, ki sta jo toplišnemu občinstvu v veliki dvorani KKC-ja predstavila Peskar in Pršina, je izšla v 1000 izvodih.

Novinarska konferenca

Polna dvorana KKC-ja

Topličanom sta monografijo predstavila Marko Pršina in Robert Peskar

Kdo sedi v občinskem svetu?

MOJCA KREN

Tudi šesti svetnik, ki ga predstavljamo v Vrelcu, ima že izkušnje z delom v občinskem svetu. Jože Pavlin, član Lizera, je že v prejšnji predstavitvi, ko smo predstavljali prejšnji občinski svet, dejal, da politike ne mara in da se je za kandidaturo odločil na podlagi prošenj. Tako kot takrat je bil tudi lani bolj na repu liste kandidatov Lizera za občinski svet, a je bil vnovič izvoljen s preferenčnimi glasovi.

JOŽE PAVLIN Spoštovati ljudi pomeni spoštovati sebe!

Čeprav so minila že štiri leta od njegove upokojitve, še vedno vsako jutro redno prihaja na delo v podjetje Pagras, gradbene storitve in instalacije, ki ga je ustanovil pred 18 leti. *“Doma bi zbolel, sam sebi bi bil tečen, hvala bogu, da lahko delam,”* se nasmehne vprašanju, zakaj vztraja in dela. Razmere na trgu so sicer ostre, vsi varčujejo in mislijo, da bo tako nastala gospodarska rast, zato je posel težko pridobiti, razlaga o splošni situaciji in posledično tudi v podjetju. *“Zdaj je treba preživeti, zdaj ne moreš računati, da boš kaj zaslužil!”* V podjetju, ki ga je ustanovil potem, ko je že opravljal različna dela in bil v različnih službah, danes dela enajst ljudi, ob upokojitvi pa je vodenje predal sinu Matjažu. Svojo vitalnost pri dobrih 61 letih ohranja z delom, igra pa tudi tenis, nogomet, ko rastejo gobe, se večkrat odpravi v gozd, prosti čas pa mu zapolnjuje tudi pet vnukov. Dolgčas mu vsekakor ni nikoli. *“Večkrat sem že dejal, da če mi da nekdo za podpisati, da bom delal do stotega leta, bi podpisal. Ker to pomeni, da bom zdrav,”* pove Selan in doda, da je zdravje naše največje bogastvo, česar pa se mnogi v pehanju za denarjem in bogastvom ne zavedajo.

Vlogo občinskega svetnika vidi kot delo za vse ljudi, za vseh tri tisoč občanov. *»Ko bodo v politiki ljudje, ki bodo mislili s svojo glavo, bodo delali za ljudi, ki so jih izvolili, dokler pa so v njej ljudje, ki delajo za stranko, so proti tem ljudem,«* je dejal že v intervjuju leta 2012. Ljudi je treba spoštovati. Spoštovati ljudi namreč pomeni spoštovati sebe. *“Ne veš, kdo te je volil, zato moraš delati tako, da bo pravično za vse,”* podkrepi svojo trditev in doda, da so jih volili ljudje, ne voditelji strank, zato so odgovorni prvim in ne slednjim. Tako je nekoliko razočaran, saj je bil sprva glede na mladost, neobremenjenost s preteklostjo in politiko navdušen nad novo sestavo občinskega sveta, a se je, pravi, kmalu izkazalo, da so nekateri že zastrupljeni s politiko. *“Tega ne maram, a kljub vsemu mislim, da bomo našli skupen jezik!”*

Zaveda se, da je situacija v občini težka, denarja ni, ni ne evropskih ne državnih sredstev, tu je nesrečni suhokranjski vodovod, ki je za razvoj krajev zelo pomemben, a odločbe države občina še nima. *“Razvoj občine se ustavlja in to je zelo slabo,”* pravi. A dokler še obstajajo občine, je treba po njegovem mnenju najprej poskrbeti za infrastrukturo, saj če jih ukinejo in vse kaže na to, razvoja v kraju ne bo. Hkrati pa je treba spodbuditi ljudi, ki so pripravljeni delati v turizmu, da bi poganjali to panogo, ki je za občino izjemnega pomena.

“Stopili smo skupaj”

IVANA PELKO, KORK Dolenjske Toplice
JURE MAROLT

Nihče v življenju ni tako bogat, da ne bi potreboval drugega. In nihče ni tako reven, da ne bi mogel pomagati bližnjemu. Zato nikoli ne obžalujemo časa, ki ga porabimo za soljudi in dobra dela. In mi v naši občini smo ponovno dokazali, da znamo delati z roko v roki, da znamo stopiti skupaj in pokazati svojo srčno dobroto. Tako smo jo tudi, ko je 5. marca požar uničil topel dom Almi in Štefu Ivekoviću.

Njuna skupna življenjska pot se je začela v zdravilišču, kjer sta bila oba zaposlena. V prizidku hiše Alminih staršev sta si ustvarila miren dom, dobila hčerko in bila sosed, kakršnih si človek lahko le želi. Tudi sodelavci ju cenijo prav zaradi njunih pozitivnih vrednot, ki v naši družbi nimajo več pravega mesta. Pa se je zgodilo, kar ni nihče pričakoval. Požar sredi Toplice je gasilec prizadejal veliko dela, a so le uspeli uničiti ognjene zublje. Pomoč sosedov, prijateljev, sodelavcev in občanov je kar vrela do kraja nesreče. Skupaj smo stopili domači Rdeči križ, območno združenje Rdečega križa (OZRK) in občina ter naslednji dan obiskali prizadeto družino, si ogledali škodo in jim ponudili pomoč. Pri OZRK Novo mesto smo odprli poseben račun za zbiranje sredstev prek prošenj za donatorje. Domači Rdeči križ pa je šel v akcijo z zbiranjem prostovoljnih prispevkov od vrat do vrat in 24 aktivistk je bilo pri tem zelo uspešnih. Posamezni občani in družine (661 vas je bilo) ste darovali kar 16.208 evrov. Ta denar smo naložili na ta poseben račun, kjer se je do danes nabralo 37.893,60 evra. Poravnali smo že račun za obnovo strehe in gradbena dela, skupaj 33.146,69 evra. Na računu je trenutno še 4.746,91 evra in tudi ti bodo porabljeni, saj dela še vedno potekajo. OZRK Novo mesto je vsem donatorjem po pošti poslal pisno zahvalo. Znano mi je, da ste mnogi darovali mimo našega računa, za kar pa žal nimam podatkov. Vem pa, da je mnogo pridnih rok sosedov, prijateljev, sodelavcev in vaščanov pomagalo pri pospravljanju, dokler niso prišli mojstri. Zato še enkrat prav vsem, ki ste kakor koli pripomogli in verjetno še boste, da bosta Alma in Štef še pred zimo v svojem obnovljenem domu, res iz srca hvala. Koncert 28. maja, s katerim smo to našo dobrodelno akcijo tudi zaključili, je z vstopnicami po pet evrov dodal še 430 evrov in 95 evrov prostovoljnih prispevkov. Tudi ta sredstva smo predali prizadeti družini.

Dobrih del ne delamo zato, da nam bodo povrnjena, podarjamo jih iz srca. In takrat šteje le beseda HVALA, ki je bila iz ust Alme in Štefa že nešteto krat izrečena in najbrž mnogokrat še bo. Hvala pa tudi prav vsem nastopajočim (KUD Vesel teater, MePZ Dolenjske Toplice, ljudske pevke Rožce, otroci vrtca Gumbek, učenci domače osnovne šole, Tomaž Zupančič in Jana Sen, Rockdefect in Topliška pomlad) in mojstru ozvočenja za tako prijeten zaključek te naše skupne dobrodelnosti, vinogradnikom, članicam kmečkih žena in aktivistkam RK za pogostitev, ki nas je čakala v avli, in seveda občanom v dvorani, ker smo znali stopiti skupaj in tako pokazati Ivekovićevima, koliko nam pomenita.

TOPLIŠKO KRITIČNO OKO

NEVA ŽELEZNIK

Kopališče Wellness centra Balnea v Dolenjskih Toplicah je nesporno umeščeno v lepo okolje. Toda čeprav se zaposleni vsako leto bolj trudijo, temu centru do prave kakovosti manjka še marsikaj.

V prvi vrsti to kopališče nima dovolj vodnih površin. Že davno bi morali zgraditi bazen za večje otroke in mladostnike, kjer bi lahko sproščeno skakali v vodo, in vsaj še en bazen samo za plavalce. Gotovo bi bil z navdušenjem sprejet tudi bazen s toboganom, ki ga imajo že mnoga, da ne rečem celo nekatera vaška kopališča.

In kaj goste najbolj moti? Predvsem to, da gostov prav nihče ne opozarja na upoštevanje osnovnih higienskih pravil. To pa pomeni, da zaposleni ne nadzorujejo, ali se njihovi gostje pred vstopom v bazen oprhaajo. Dejstvo je, da bi se morali tuširati tudi po vsaki uporabi stranišča. V vodo se tudi ne izkašljuje, izpihuje iz nosu, izpira ust, izloča urina in blata, v vodo se ne spušča izbljuvkov! Več kot očitno je, da tega vsi gostje ne vedo in mislijo, da je bazen reka, jezero ali morje. Zato bi bilo več kot dobrodošlo, da bi vsem ob nakupu vstopnice dali v roke zloženko, kjer bi jim na kratko in prikupno predstavili kopališki red v Termah Dolenjske Toplice.

Obiskovalce, ki imajo raje red kot kaos, moti tudi to, da nihče ne opozarja kopalcev, da skakanje v vodo in žoganje v bazenih ni dovoljeno. Zato ni čudno, da pogosto poslušam nemške, italijanske, švedske pa tudi izraelske turiste govoriti, da v Dolenjske Toplice ne bodo več prišli, saj v njih vlada popoln nered. Mnogi tujci se tudi niso mogli načuditi, kako lahko kakšna smet v bazenu ali ob njegovem robu leži več kot teden dni, pa se nihče ne skloni, da bi jo pobral.

Številne, predvsem hotelske goste, ki drago plačajo bivanje v hotelu, moti še to, da je ob koncih tedna, praznikih in med šolskimi počitnicami v bazenih pogosto nepopisna gneča. To se dogaja predvsem pozimi, zato bi morali nemudoma vsaj s šotorom pokriti

odprti bazen in ga narediti dostopnega vse dni v letu.

Pa še tole: že pred skoraj 20 leti v Hotel Bernardin v Portorožu v kopalni kompleks niso spuščali novih kopalcev, če je bila v notranjosti gneča, torej maksimalno število kopalcev. Kopanja željni gostje so čakali v vrsti: v kopališče so namreč spustili le toliko oseb, kolikor jih je kopališče zapustilo.

Kot gre dober glas v deveto vas, gre prav tja, morda še hitreje, tudi slab glas. Zato bi človek pričakoval, da se bodo vsi, ki jim terme dajejo kruh, bolj trudili za svojo zaposlitev in svoje preživetje. V prvi vrsti so to predvsem vsi vodilni delavci in delavke, ki bi morali biti zakladnica dobrih zamisli, hkrati pa bi se morali vsaj kdaj sami sprehoditi po hotelu, ki ga vodijo. Morda bi pri tem opazili celo, da so šipe zaprtega bazena večkrat zelo umazane, ploščice okoli hotela pa nevarno popokane ...

V bazenskem kompleksu (med drugim) ni dovoljeno:

- prerivanje, metanje ali suvanje kopalcev v vodo, žoganje, plavanje s plavutkami ali voznja z napihljivimi blazinami, živalmi itd.
- kopati se v spodnjicah, kratkih hlačah ali majici,
- tekanje po bazenski ploščadi in drugih površinah,
- potapljanje drugih kopalcev ali jih kako drugače nadlegovati v vodi ali izven nje,
- kopanje otrok brez kopalk (vstop otrok do 10. leta starosti je dovoljen le v spremstvu staršev ali skrbnika, ki odgovarja za njihovo varnost; otroci do 3. leta starosti morajo uporabljati kopalne pleničke),
- vstop pod vplivom alkohola, mamil ali drugih psihotropnih snovi,
- vstop osebam z nalezljivimi kožnimi in spolnimi boleznimi,
- nositi obuvalo, razen čistih natikačev itn.

Obisk pisatelja Borisa Pahorja

PRIMOŽ PRIMEC

V Dolenjskih Toplicah smo zelo počaščeni, da se je na obisku mudil tržaški pisatelj **Boris Pahor**. 15. junija ga je v Hotelu Balnea obiskal župan **Jože Muhič** in mu izročil monografijo Dolenjske Toplice v odsevu časa, v katero je napisal osebno posvetilo. Srečanja se je udeležil tudi vodja hotela **Andrej Božič**.

Pisatelj je v kratkem klepetu povedal marsikatero anekdoto iz svojega življenja, na koncu pa se zahvalil za izjemno gostoljubje, ki ga je bil deležen v Dolenjskih Toplicah.

Boris Pahor se je vpisal tudi v zlato knjigo občine.

Prvi pohod po Poti upora

DRUŠTVO ZA VZDRŽEVANJE PARTIZANSKIH GROBIŠČ V ROGU

V Kočevskem rogu je zaživela nova pohodniška pot, imenovana Pot upora. Po njej smo se prvič podali 30. maja. Pohoda se je udeležilo približno 30 pohodnikov iz vse Slovenije.

Pred startom jih je pozdravil predsednik Društva za vzdrževanje partizanskih grobišč v Rogu in avtor nove poti. 12 kilometrov dolga krožna pot z izhodiščem pri Bazi 20 je pohodnice in pohodnike vodila do grobišča Jelendol, nato pa tudi do bližnje bolnišnice Jelendol. Strokovne razlage o dogajanju, življenju in zanimivostih med 2. svetovno vojno je pri Bazi 20 in bolnišnici Jelendol podal **Jože Saje** iz Dolenjskega muzeja Novo mesto. Prijetna pot skozi izredno naravo Kočevskega roga je pohodnike nato peljala do skritega grobišča Stari Log pri Jelenici, ki so ga udeleženci našli po malih rdečih zvezdicah na drevesih. Pri obeh grobiščih so se z minuto molka poklonili padlim partizanom. Pot se je nato obrnila nazaj v smer izhodišča, sledil je še ogled zanimivega Bunkerja 44.

Topliški gasilci prevzeli novo vozilo

PGD DOLENJSKE TOPLICE

V Prostovoljnem gasilskem društvu Dolenjske Toplice smo 6. junija ob dnevu odprtih vrat uradno prevzeli novo gasilsko vozilo za prevoz moštva znamke Volkswagen Transporter v vrednosti 45 tisoč evrov.

Na uradnem prevzemu vozila s postrojem okoliških gasilcev se je predsednik društva **Štefan Gorenc** vsem donatorjem in zbranim zahvalil za pomoč pri nakupu. Ključe vozila je v imenu zlatega donatorja, Občine Dolenjske Toplice, predal župan **Jože Muhič** skrbniku vozila **Mateju Kapšu**, namestniku poveljnika gasilske enote, ki se je zavezal, da bodo gasilci zanj vestno skrbeli in ga strokovno uporabljali. Vozilo je nato blagoslovil topliški župnik **Dušan Kožuh**.

Nato so mladinci, člani in veterani društva zbranim prikazali svoje delo skozi tekmovalne discipline. Poleg tega so bila na ogled vsa gasilska vozila društva s pripadajočo opremo, prostori društva, muzej ter orodjarna. Kot vsako prvo soboto v mesecu se je na stolpu gasilskega doma oglasila sirena, ki je naznanila gasilsko vajo »prometna nesreča«, v kateri so sodelovali poklicni gasilci iz Gasilsko-reševalnega centra Novo mesto ter topliški gasilci. Slednji so prikazali uporabo novega vozila na intervenciji.

Župan predal ključe skrbniku vozila.

Novo vozilo

POZOR: Spremenjen rok za oddajo člankov

UREDNIŠKI ODBOR

Od julija dalje pa vse do konca leta (z izjemo decembra, ko bo treba članke oddati še nekoliko prej) velja spremenjen datum oddaje člankov za objavo v glasilu Vrelec. Doslej ste članke pošiljali do 20. v mesecu, zdaj pa jih je treba oddati najkasneje do 18. v mesecu (po možnosti v dopoldanskem času), da bodo še lahko objavljeni v aktualni številki. Novi oblikovalci in tiskarji zaradi načina njihovega dela namreč potrebujejo več časa, zato smo skupaj poiskali novo rešitev. Rok za oddajo materialov (treba jih je oddati na spletnem portalu mojaobcina.si, le izjemoma oziroma če niste registrirani pa na glasilo.dolenjske.toplice@gmail.com) je torej po novem **18. v mesecu!**

Glasilo Občine
Dolenjske Toplice

Številka
188

februar 2015
letnik 17/2

Podoba glasila pri poroki
©2015 Dolenjske Toplice

Kolesa sreče drugič v še večjem številu

MOJCA KREN
ČRT JAKLIČ

Rotary klub Dolenjske Toplice, Servis in prodaja koles Štangelj ter Društvo Sonshine so zadnjo majsko soboto že drugo leto zapored uspešno izvedli kolesarski izlet z namenom Kolesa sreče, ki je bil namenjen ozaveščanju o avtizmu in zbiranju sredstev za pomoč družinam, ki živijo z njim.

Na jasi v Dolenjskih Toplicah se je zbralo okoli 200 udeležencev, ki so s sodelovanjem in prispevki podprli namen dogodka. Ob tem se še posebej zahvaljujejo vsem podpornikom projekta, med katerimi izpostavljajo občini Dolenjske Toplice in Straža, ki sta z veliko dobre volje priskocili na pomoč organizatorjem. Kolesarji so na osrednjem delu dogodka opravili 22 kilometrov dolgo pot, v naravi, pretežno po gozdnih in poljskih poteh. Letos so na svoj račun prišli tudi pohodniki, saj je bil organiziran tudi dodaten rekreativni pohod z arheološko vsebino in strokovnim vodenjem. Poleg kolesarjenja in druženja je bil osrednji namen dogodka predstavitev tematike avtizma, za kar je poskrbelo Društvo Sonshine – evropski center za obravnavo avtizma, ki je s kratko predstavitevijo osvetlilo izzive, s katerimi se srečujejo družine z avtizmom.

Zbrana sredstva v višini več kot 5.500 evrov bodo v celoti namenili za pomoč družinam, ki živijo z avtizmom – natančneje staršem otrok z avtizmom bodo omogočili, da se udeležijo usposabljanja za Son-Rise Program®, ki jih usposobi, da vzamejo usodo svojih otrok in svojih družin v svoje roke in začnejo sami doma izvajati terapijo za svoje otroke. **Primož Mihelc** iz društva pri tem poudarja, da pri Kolesih sreče ne gre le za zbiranje sredstev, saj obravnava avtizma zahteva celovit in dolgoročen pristop. Pomagamo namreč lahko le celostno, za to pa potrebujemo ozaveščeno družbo, ki avtizem razume in ga sprejema.

Rotary klub Dolenjske Toplice s Kolesi sreče še pogloblja svoje dobrodelne dejavnosti in sledi viziji delovanja v dobro skupnosti, pri tem pa na prvo mesto postavlja pomoč mladim in otrokom.

Dolenjska bo dobila nov bibliobus

MOJCA KREN
KMJ

Julijana Bizjak Mlakar, ministrica za kulturo, župani osmih dolenjskih občin in Borut Novak, direktor Knjižnice Mirana Jarca, so 9. junija v knjižnici podpisali pogodbo o financiranju in nakupu novega bibliobusa.

Obstoječi je star 16 let, okvar je vse več, potrebe uporabnikov, predvsem tistih s posebnimi potrebami, starejših, otrok in prebivalcev oddaljenih krajev naraščajo, zato z obstoječim ne morejo več zagotavljati nemotene dejavnosti. Hkrati je potujoča knjižnica tehnološko zastarela in jo je treba opremiti s sodobnejšo opremo, prijaznejšo do obiskovalcev, še posebej do gibalno oviranih. Nov bibliobus je tako, ugotavljajo v knjižnici, nujen.

Zato so se prijavi na razpis ministrstva za kulturo in pridobili 200 tisočakov državnega denarja. Vrednost novega sicer okvirno znaša 300 tisoč evrov, razliko, torej 100 tisoč evrov oziroma do dejanske nabavne vrednosti, ki bo znana, ko bo na javnem razpisu izbran dobavitelj, pa bodo prispevale občine Novo mesto, Šentjernej, Žužemberk, Straža, Dolenjske Toplice, Šmarješke Toplice, Škocjan in Mirna Peč.

Nov bibliobus bo veliko prijaznejši in dostopnejši, omogočal bo izposoja kar 7000 enot knjižničnega gradiva, nakup pa bodo izvedli letos in prihodnje leto. Da se je potujoča knjižnica prišla in da jo občani potrebujejo, dokazujejo številke - v letu 2014 je obiskovala 60 različnih postajališč v desetih občinah, obiskalo pa jo je več kot enajst tisoč uporabnikov.

Sedmo srečanje prostovoljk in prostovoljcev

MILICA LUKŠIČ, DU Dolenjske Toplice

V tednu prostovoljstva, ki ga v sodelovanju z drugimi organizacijami pripravlja Slovenska filantropija in je trajal od 18. do 24. maja, so člani Društva upokojencev Kanal ob Soči pripravili tradicionalno, že sedmo srečanje prostovoljk in prostovoljcev, članov društev upokojencev iz Pokrajinske zveze društev upokojencev (PZDU) severne Primorske in PZDU Dolenjske in Bele krajine, ki so vključeni v projekt Starejši za višjo kakovost življenja doma. Namen tedna prostovoljstva je prek različnih dejavnosti usmeriti pozornost javnosti na vsa področja prostovoljstva. Slogan letošnjega tedna je bil **Vse generacije, vse barve, vsa znanja. Z ljubeznijo.**

Projekt Starejši za starejše, kot ga skrajšano imenujejo, izvajajo društva upokojencev. Tudi naše. Podporo jim nudita PZDU in pokrajinska koordinatorica **Nada Povše**. Prostovoljci obiskujejo starejše nad 69 let, ugotavljajo, ali potrebujejo pomoč in jim jo nudijo ali jo pomagajo organizirati. V topliški občini je letos 471 starejših od 69 let. Cilj projekta je, da bi starejši čim dlje ostali doma.

23. maja zgodaj zjutraj smo se z avtobusom odpeljali proti Kanalu ob Soči. Prijazne prostovoljke, članice DU Kanal ob Soči, in učenki tamkajšnje OŠ so nas pričakale s kruhom in soljo. Ta čas nam je igrala godba na pihala iz Deskel. V športni dvorani OŠ so nam pripravili program. V njem so vrtičkarji, osnovnošolci pa tudi odrasli peli, plesali in nas lepo zabavali. Nagovorili so nas župan občine Kanal, predsednik DU Kanal, predsednik PZDU severne Primorske, predsednik PZDU Dolenjske in Bele krajine, ravnateljica OŠ Kanal in koordinatorica projekta NET-AGE. V prostorih šolr je sekcija ročnih del DU Kanal pripravila razstavo ročnih del, vredno ogleda.

Po pozdravnem delu smo se na osnovi želja razdelili v skupine za ogled kulturnih, etnografskih, zgodovinskih in turističnih znamenitosti. Tri skupine so si ogledale mesto in njegove znamenitosti (kanalski most, Neptunov vodnjak, cerkev Marijinega Vnebovzetja, kontrado - srednjeveški trg), tri so se z avtobusi odpeljale na ogled črpalne

hidroelektrarne Avče, cerkve v Nadavčah in avškega meteorita, ki je pred 100 leti padel na Slovenijo, dve pa sta se odpeljali na ogled tovarne Salonit in medgeneracijskega centra v Desklah.

Po ogledih so nam postregli z dobrim kosilom. Prijetno smo klepetali, se družili, pa še harmonikar nas je zabaval.

Sledil je zaključni del našega druženja. Znova so nas razveselili s pesmijo in plesom. Pozdravila nas je vodja projekta Starejši za starejše v Sloveniji **Rožca Šonc**, prenesli pa so nam tudi pozdrave **dr. Mateje Kožuh Novak**. Izrečeno je bilo veliko lepih besed o prostovoljcih, prostovoljstvu in njegovem pomenu, zlasti pri skrbi za starejšo generacijo.

Imeli smo se lepo. Ves dan je deževalo, a nas to ni čisto nič motilo.

Naj zaključim s stavkom: »Prostovoljci so ljudje širokih src, ki so pripravljeni pomagati vsakomur ob vsaki uri.«

Društveni pohod na Sveti Peter

ELICA PAVLIČ
BOŽO KODRIČ

V vročem junijskem dnevu je 14 pohodnikov osvojilo Sveti Peter (Kočevsko goro), visok 888 metrov, v Suhi krajini. Predstavlja obrobje Kočevskega roga in je deloma pokrit z mešanim gozdom, na vrhu je posekan in ponuja lep razgled na dolino Krke z Žužemberkom, ostalimi kraji, Kumom ...

Pohod smo začeli v Podhosti. Z izjemo končnega vzpona je to lahkoten pohod, ki poteka po uhojeni in označeni gozdni stezi, v senci mešanega gozda, kjer prevladuje bukev, deloma pa po gozdnih cestah, kar nekaj jih je sestavni del evropske pešpoti E-7 - to je pot, ki se pri nas začne na meji z Italijo in poteka prek Tolmina, Vrhnike, po dolini Krke do Krškega in Bistrice ob Sotli. Na vrhu nas je razveselila konstrukcija novega doma, ki jo postavljajo prizadevni člani planinske skupine z Dvora na pogorišču starega zavetišča, ki nam je že nešteto krat nudilo zavetje v različnih vremenskih pogojih. Nekateri so se kot vedno povzpeli na razgledni stolp, si ogledali razvaline Sv. Petra, prisluhnili Miranovi anekdoti o velikanih in njihovih kamnitih stopinjah. Tako prijetna temperatura in vzdušje, ki smo ga ustvarili udeleženci, bi nas še kar zadržala v tej prelepi naravi. Vrnili smo se v Podhosto po isti poti, naredili nekaj zase, saj gibanje v prijetni senci čudovitega gozda, v pravi družbi, nagrajeno z lepim razgledom očara

prav vsakega, le odločiti se je treba, obuti pohodne čevlje, vzeti palice in ostalo, kar sodi zraven, ter uživati v naravi, ki je lepa vedno, tako v snegu, dežju in soncu!

Izlet upokoјencev v bolnico Franja

MILICA LUKŠIČ, DU Dolenjske Toplice

Za četrtek, 21. maja, so vremenoslovci napovedovali močno deževje, zato je bil naš izlet prestavljen na sredo, 27. maja. Prav je bilo tako, saj smo se zjutraj zbudili v prelep sončen dan. Z avtobusom smo se odpeljali proti Gorenjski in se v Medvodah ustavili na jutranji kavici. Tam sta se nam pridružila zakonca Črne. Zbrani smo bili vsi popotniki in pot smo nadaljevali po Poljanski dolini do bolnice Franja.

Voden ogled je trajal uro in pol. Ker je bila pripoved vodiča zanimiva, je čas hitro minil. Partizansko bolnico Franja so začeli graditi decembra 1943 za potrebe ranjencev na območju severne Primorske in Gorenjske. Zgradili so jo v soteski Pasice v Dolenjih Novakih pri Cerknem. Gradnjo je vodil zdravnik Viktor Volčjak, njegovo delo je nadaljevala zdravnica Franja Bojc Bidovec. Dostopna je bila po potoku Čerinščica. Ranjencem so med prenosom zavezovali oči, da ne bi mogli izdati, kje so se zdravili. Ljudje, ki so tu delali in pomagali ranjencem, so bili pogumni in srčni. Po vojni je bolnica postala kulturni spomenik ter simbol boja, humanosti in junaštva Slovencev, ki so se skupaj z drugimi narodi zoperstavili fašizmu in nacizmu. Je kulturni spomenik državnega pomena, vpisana je na seznam svetovne dediščine in nosi znak evropske dediščine.

Pot smo nadaljevali do Zbiljskega jezera. Nastalo je leta 1953 ob izgradnji hidroelektrarne Medvode, njegova površina pa je 60 hektarov. Razprostira se med dvema hidroelektrarnama, Medvode in Mavčiče. Na jezeru so omogočene rekreativno-turistične dejavnosti (veslanje jezerskih čolnov in kanujev, športni ribolov ...). V gostišču Jezero so nam postregli z imenitnim kosilom. Potem smo si privoščili še dolg sprehod ob jezeru. Opazovali smo labode, race mlakarice in plovke. Uživali smo v vsakem trenutku. Seveda brez kavice in prijetnega klepeta ni šlo.

Ogledali smo si še Kajak kanu center Tacen na Savi ob vznožju Šmarne gore. Center ponuja kajakaške proge in tribuno z odličnim pogledom na tekmovalno progo. Tam Sava podivja na umetnih brzicah. Na tem mestu potekajo treningi, domača in mednarodna tekmovanja, leta 2010 je bilo tam tudi svetovno prvenstvo v kajaku in kanuju na divjih vodah. Nekateri smo doživeli nekaj novega in videli kar smo do sedaj le na televizijskih ekranih. Bilo presenetljivo prijetno doživetje. Dobro razpoloženi smo se vrnili domov.

Uspešna akcija Košarica Rdečega križa

IVANA PELKO, KORK Dolenjske Toplice

Dati osrečje bolj kot dobiti

V maju je v osnovni šoli, vrtcu in treh trgovinah potekala akcija Košarica Rdečega križa. Zbirali smo živila in ostale artikle za občane, ki to pomoč potrebujejo. Moram reči, da ste bili prek učencev in vrtničarjev veliko bolj radodarni kot v trgovinah. Mislim, da so bili otroci veliko bolj prepričljivi in jim niste mogli odreči pomoči. Tako se je v OŠ in vrtcu nabralo za 793,80 € živil in higienskih artiklov, v trgovinah pa znatno manj kot lani. Skupna vrednost vsega je bila 908,37 €, za kar se prav vsem darovalcem najlepše zahvaljujem. S paketi, ki smo jih naredili, smo pomagali družinam, ki se zelo težko prebijajo iz meseca v mesec in so bile tega daru zelo vesele. Zato tudi v njihovem imenu iskrena hvala vsem, ki ste odprli svoje srce in pomagali na tak način. Hvala tudi šoli, vrtcu in trgovinam Mercator, Tuš in Sonček, ki so tudi letos pokazali pripravljenost in nam pomagali pri izvedbi te akcije. Ni bogat tisti, ki ima, bogat je tisti, ki da. Hvala!

Vabilo za krvodajalce

Vse krvodajalce vabimo na našo drugo organizirano krvodajalsko akcijo, ki bo v okviru občinskega praznika, in to **v ponedeljek, 13. julija 2015**, na transfuzijskem oddelku v Novem mestu. Vabljeni tudi mladi in vsi, ki bi radi na tak način pomagali ljudem ohranjati zdravje,

da se nam pridružijo in se povežejo s to veliko družino izjemnih ljudi. Po odvzemu se bomo ob 13. uri zbrali v gostišču Račka v Dolenjskih Toplicah na skupnem druženju, kjer bomo poklepetali in se poveselili.

Vabilo na meritve

V okviru občinskega praznika bomo izvedli letošnje že druge meritve. Zato vse občane vabimo **v soboto, 18. julija 2015**, v avlo KKC, kjer bodo potekale od 8. do 12. ure.

Teden vseživljenjskega učenja 2015

MILICA LUKŠIČ, DU Dolenjske Toplice

Teden vseživljenjskega učenja (TVU) je po vsej Sloveniji potekal v maju in juniju. Tu se srečuje, druži, povezuje in uči več tisoč udeležencev. Na našem področju je koordinator in promotor dejavnosti TVU-ja novomeški RIC. Uradni teden je bil od 15. do 22. maja, razširjeni pa od 15. maja do 30. junija. Krovna tema je Evropsko leto za razvoj s sloganom Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost. Prireditve naj bi bile brezplačne in dostopne vsem udeležencem. Letos sicer obeležujemo 20-letnico TVU-ja. Vsi, ki pri projektu sodelujemo kot izvajalci ali udeleženci prireditev, pa prispevamo k udeležanju slogana Slovenija učeča se dežela.

Društvo upokojencev Dolenjske Toplice se je letos v projekt TVU vključilo z dvema dogodkoma: lažji pohod in pohod na Sveti Peter. Lažjega pohoda po poti zdravja 2. junija se je udeležilo sedem pohodnic. Izpred društvenih prostorov smo se napotile v zdraviliški park, nadaljevale skozi gozd in nato ob potoku Sušica ter se razšle pri osnovni šoli. Drugi dogodek je bil pohod na Sveti Peter 9. junija, ki se ga je kljub vročini udeležilo 14 pohodnikov.

Srečanje članov in prijateljev društva

DU DOLENJSKE TOPLICE

V nedeljo, 5. julija 2015, od 16. ure dalje vabimo na srečanje članic in članov Društva upokojencev Dolenjske Toplice ter prijateljev na topliško jaso.

Pripravili bomo kulturni program, šaljiva tekmovanja in zabavo z ansamblom Iskra iz Novega mesta. Imeli bomo tudi srečelov, vsaka srečka bo zadela. Za hrano in pijačo bodo skrbeli delavci term, oboje bo na voljo po za udeležence znižanih cenah. Vabljeni v zeleno oazo Dolenjskih Toplic.

Planinski pohod na Lisco

MARJAN MARKOVIČ

Ker v naših Alpah planinske kočice še niso odprte, smo za tokratno turo izbrali Lisco (947 m).

Predvsem sem vesel, da se naše poslanstvo že počasi uresničuje, saj vsakič dobimo novega sotrpina. Avto je bil vnovič zaseden, vozil pa ga je novinec v naših vrstah, prav **Jože Novinec**.

Pot nas je vodila na parkirišče v naselje Breg ob Savi, kjer smo krenili proti našemu cilju. Po slabi uri smo prispeli v vas Razbor, ki je leta 2008 dobila naziv najlepše hribovske vasi v Sloveniji. Od tam pa še dobro uro malo bolj v strmino in že smo stali na vrhu Lisce. Imeli smo lep razgled, čeprav je v nekaterih oddaljenih delih močno deževalo. V koči nas je zgovorna in prijazna oskrbnica še dodatno spravila v dobro voljo predvsem z odlično malico. Da se nismo vračali po isti poti, smo se odpravili še proti Lovrencu, ki je znan po zaščitenemu cvetju svišču, in cerkvi sv. Lovrenca, ki stoji na vrhu. V tej cerkvi je leta 1540 maševal Primož Trubar. Od tu pa samo še strmo navzdol do Okroglice do Turističnega centra Azaleja, kje smo si nekoliko odpočili, in do našega izhodišča.

Preživeli smo čudovit dan v prekrasni naravi. Pa še dež se nas je vseskozi izogibal.

Tako kot reka v daljavo se zgubi,
odšel si tiho, brez slovesa,
srce je omagalo
in tvoj dih je zastal,
a za seboj pustil si spomin
na naša skupna srečna leta.
Zapel je zvon
tebi v slovo,
poln bolečin,
ostaja spomin,
ostaja praznina,
molk in tišina ...
Le srce in duša ve,
kako boli,
ko te več ni.
Vsakega osrečiti si znal,
a pred usodo
sam nemočen si ostal,
toda junaški v zadnjem trpljenju.

Zahvala

V 51. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, sin, brat in tast

KAREL MUHIČ
s Cerovca

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč in podporo. Zahvaljujemo se tudi župniku g. Dušanu Kožuhu za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke, govornici za besede slovesa, pogrebni službi Oklešen ter za darovano cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujejoči: vsi njegovi

Poletne ustvarjalne delavnice

ZVONKA PETERLIN, Knjižnica Dolenjske Toplice

Poletje je končno tu! Čas počitnic in dopustov, čas, ko imamo malo več prostih uric, ko se predajamo novim dogodivščinam in aktivnostim na prostem. Če radi ustvarjate v družbi svojih otrok, vam krajevna knjižnica ponuja možnost, da se udeležite poletnih ustvarjalnih delavnic, in sicer v **ponedeljek, 13., 20. in 27. julija, med 9. in 12. uro**. Tokrat se bomo družili v zdraviliškem parku na ploščadi za Rogom v prijetni senci mogočnih kostanjev. Delavnice bodo brezplačne in so namenjene tako predšolskim kot tudi šolskim otrokom, njihovim staršem, babicam in dedkom. Popestrili jih bomo z družabnimi igrami.

Poletni delovni čas knjižnice (29. 6.–29. 8. 2015):

Torek: 9:00–15:00

Sreda: 9:00–15:00

Četrtek: 11:00–18:00

Želim vam prijetne počitnice, kjer koli že boste!

Sneguljčica in sedem palčkov navdušili gledališčne

mag. URŠKA BUČAR, mentorica

Pred koncem šolskega leta smo se mentorice odločile, da otroke popeljemo na ogled gledališke prestave. V KC Janeza Trdine so nam predlagali, da si ogledamo gledališko predstavo Sneguljčica v izvedbi celjskega gledališča. Najprej nas je ob prihodu v dvorano pričakala nenavadna, enonadstropna kulisa. Vsi smo bili v pričakovanju ... In prišla je tista zlobna kraljica in za njo je prek projekcije na platnu spregovorilo ogledalo. In potem je lovec odpeljal Sneguljčico v gozd. Tam pa sedem prikupnih palčkov ... In na koncu - poljub.

Predstava nas je navdušila predvsem zato, ker smo videli, da tudi odrasle osebe lahko prav čarobno zaigrajo te male palčke. **Luka** je po predstavi zapisal: "Fejst dobra scena, kostumi so bili perfektni. Odličen scenarij in glasba. Še kakšno tako predstavo bi si pogledal."

Ja, naša druženja niso zgolj na vajah na odru. Radi nastopamo pred občinstvom in radi smo tudi občinstvo. Pridno delo skozi vse leto, redno prihajanje na vaje, nastopi z že dvema pripravljenima predstavama. Mislim, da smo bili za prvo leto delovanja zelo pridni in zato smo si ogled predstave zaslužili.

Zahvaljujemo se KUD-u Dolenjske Toplice, ki nam namenil sredstva za nakup vstopnic.

Seviq Brežice vnovič gostuje v topliški občini

MOJCA KREN

Ljubitelji stare glasbe in kulturne dediščine so že vajeni, da program festivala Seviq Brežice ponuja pestro paleto glasbenih kreacij in prostorov kulturne dediščine. Tudi letos bo tako, ko z raznolikimi programom vnovič prikazuje barvitost glasbenih slogov in kultur, ki so se prepletale na evropskem območju skozi stoletja, od srednjega veka pa do začetka 20. stoletja.

Letos se bo festival odvijal na 21 lokacijah, prihaja pa 13 različnih zasedb - nekateri ansambli se vračajo z novimi programi. Seviq Brežice se je že začel v Brežicah, koncerti pa se bodo vrstili vse tja do novembra. V Dolenjskih Toplicah bodo gostovali z dvema. Prvi bo že **2. julija ob 20.30** v Hudičevem turnu v Soteski, ko bo nastopil francoski duo Faenza, ki mu bo program določal tarot, igra iz 15. stoletja. Drugi koncert pa bo ob slovesnosti ob 800-letnici prve omembe Dolenjskih Toplic **22. julija ob 20. uri** v KKC-ju, ko bo visoki jubilej z dunajsko dvorno glasbo počastil Concilium musicum Wien.

Seviq Brežice sicer po besedah organizatorjev razvijajo kot povezavo med festivalom stare glasbe, slovensko kulturno dediščino in neskončno ponudbo slovenske krajine v ekskluziven slovenski kulturno turistični produkt, s tem pa odpirajo boljše možnosti tudi za prodor slovenskih umetnikov na evropski glasbeni parket.

Huda poroka

MOJCA KREN
ALENKA PETERLIN

30. junij 2015

zanimivosti

Jasmina Tekavčič in Hudičev turn v Soteski. Se morda sprašujete, kaj imata ta dva skupnega? Jasmina je to kulturno znamenitost občine z vsem svojim slovesom občudovala že od nekdaj. Navdušujejo jo oblika štiriperesne deteljice, to, da je pokrit s škodlami, freske v notranjosti ... Zato se ji je vedno zdelo smiselno, da bi turn živel.

Ko je bila zaposlena na občini, je dala pobudo za poletne večere v Hudičevem turnu in takratni direktor je tej ideji prisluhnil. Turnu, baročnemu paviljonu ljubezni, enostavno pristojijo stara glasba pa tudi klope in moderna akustična glasba. Nato se je začela ukvarjati z zgodovino objekta, nekaj skupin je po njem vodila kot vodička, vseskozi pa se poigravala z idejo, da bi bil to idealen prostor za poroke. Že motivi na stenah iz antike so ljubezenski - Afrodita, v grški mitologiji boginja ljubezni, lepote, spolnega poželenja in zaščitnica zaljubljenecv, hkrati pa velja za najlepšo boginjo; Eros, v grški mitologiji bog ljubezni, poželenja in spolnosti, oboževan pa je bil tudi kot božanstvo plodnosti; Apolon, v grški mitologiji bog svetlobe, pomladi, moralne čistoče in umetnosti, predvsem glasbe; na vrhu pa poglavar vseh bogov Zevs. Prostor se ji je zdel kot nalašč za združitev dveh sorodnih duš, dveh zaljubljenecv. Na občini je naletela na pozitiven odziv, od njih najela

Hudičev turn in postala organizatorica porok.

Da ji to leži, je ugotovila pred približno tremi leti, ko jo je prijateljica prosila za pomoč pri pripravi njene poroke. Ni le pomagala, ampak kar prevzela vaje in ugotovila, da uživa v tem. V tem času je spoznala tudi Bojano Čibež z gradu Struga, ki živi lik Eleonore, in skupaj sta ustvarili štiri baročne protokole (Aroditina, Erosova, Apolonova in Zevsova poroka), dodali pa še enega modernega (poroka slovenskih popevk). Vsi so prepleteni z glasbo, prvi z baročno, zadnji s slovenskimi popevkami. Čarobno. Pravljичno. Nepozabno. Hkrati pa na vsaki poroki poskrbijo tudi za animacijo otrok in svatov, ki mečejo sekiro, podkve, streljajo z lokom, si ogledajo depo tehničnega muzeja ... Medtem pa mladoporočenca pobegneta iz vsakdanjosti v skrite kotičke vrta, kjer nastanejo prelepe fotografije, zapisane v večnost.

Jasmina poskrbi za vse - seveda odvisno od želja neveste in ženina: za obleko, cvetje, nakit, fotografiranje ... Sodeluje z butikom Anima-L, zlatarnama Auro in Karat, Gozdnim gospodarstvom Novo mesto, Alenko Peterlin, poseben ambient z barvnimi lučmi pa v prostoru ustvari Janez Klobučar. Seveda pa ena redkih organizatork porok v Sloveniji ustreže tudi drugim željam zaročencev.

▼ Jasmina Tekavčič

VRELEC | številka 192

Odprava Pik Lenin 2015

Tokrat gre zares, saj se čas odhoda hitro približuje. Na Pik Lenin z zavidljivo višino 7134 metrov bi moral iti že lani, a je odprava zaradi nekaterih vzrokov odpadla. Sem pa zato praznino zapolnil z vzponom na najvišji vrh Evropske unije Mont Blanc (4810 m). Ob tej omembi še enkrat hvala **Branetu Fabijanu** – v njem sem imel odličnega soplezalca. Na odpravo odhajamo 4. julija, trajala pa bo do 23. julija. Gora leži v Pamirskem gorovju na meji med Kirgizijo in Tadžikistanom ter je drugi najvišji vrh tega pogorja. Odprava šteje 12 članov, vodil pa jo bo alpinist **Iztok Cukljati**. Ekipa je vseslovenska, sam pa sem edini predstavnik Dolenjske in hkrati najstarejši član. Vesel sem, da sem pri naši skupni turi takoj čutil pozitivno energijo. Tako sem za partnerja pri nošenju in postavljanju šotorja na gori že takoj dobil najmlajšega člana. Na gori bomo odvisni predvsem od vremena. Najbolj pa nas lahko onemogoči močan veter, saj smer zadnjih 1000 višinskih metrov vodi po izpostavljenem grebenu. Tudi časovno smo precej omejeni, tako da se bomo takoj, ko bomo prispeli v bazo, lotili aklimatizacijske ture.

90 let Herte Turk

30. maja je praznovala svoj 90. rojstni dan **Herta Turk** iz Dolenjskih Toplic. Kot je ob taki priložnosti navada, smo jo tisti dan obiskali na njenem domu župan, predstavnici KORK, predstavnici ZB, predstavnika upokojencev in predstavnik TIC-a. Vsa nasmejana in zelo vesela, kar je kar nekajkrat poudarila, nas je sprejela v svojem domu. Ob njej je bila svakinja Milena, ki ji vedno stoji ob strani. Za pogovor ni bilo nobene treme. V klepetu z županom so se v Herti prebujali spomini na rodno vas, saj sta z županom sovaščana, razlika pa so le leta med njima.

Herta je privekala na svet na pragu poletja v Kočevskih Poljanah v družini Schauer. Oba, oče in mama, sta bila Kočevarja. Oče je bil mornar, in ko se je vrnil z morja, je kupil hišo v Kočevskih Poljanah in se poročil. Poleg Herte sta se rodila še sestra Erna in brat Ernest. Oče je še mlad umrl in mama se je ponovno poročila, tokrat s Slovencem Urbančičem. Rodila je še sedem otrok, od teh sta dva umrla že kot otroka.

Herta je hodila v šolo v Kočevskih Poljanah, kjer jo je učil učitelj Primožič. Šola je imela samo eno učilnico in stanovanje za učitelja. Najprej je bil pouk v nemškem jeziku, kasneje pa v slovenščini. Herta pravi, da so bili otroci med seboj povezani, ne glede na narodnost. S pojavom Kulturbunda pa so se prijateljstva skrhala. Ko je nastopila vojna in so se začeli Kočevarji seliti, se jim je pridružila tudi Hertina babica in z njo sta odšla tudi Hertina sestra in brat. Naselili so se blizu Brežic in ob koncu vojne odšli v Avstrijo.

Herta kljub prigovarjanju ni hotela z njimi. Ostala je doma v Kočevskih Poljanah. »Verjetno mi je zaupanje v življenje, ki sem ga doživljala v domači hiši, pomagalo pri moji odločitvi,« pravi. Vključila se je v partizansko gibanje in postala skojevka. Njihova hiša je bila vedno polna partizanov, veliko so prekuhali hrane in oprali mnogo partizanskih oblek. V spodnjih prostorih njihove hiše jih je tovarišica Mara učila igre in v eni je, v Ivanovi baraki v Starih Žagah, v glavni vlogi nastopila tudi ona. Herta se spominja, kako so neko noč pripeljali veliko robe in jo skrili v očimovo delavnico. Ko je izvedela, da bo "hajka", je robo zavila v stare vreče in jo s pomočjo starega vaščana odpeljala v vrtačo nad vasjo ter jo skrila v grmovje. V brigadi, ki je bila kar nekaj časa v Kočevskih Poljanah, so imeli dve harmoniki. Ko je brigada odšla

MARJAN MARKOVIČ

Upam na najboljši uspeh, obenem pa že zdaj najlepša hvala vsem, ki ste mi pomagali pri tem projektu.

HELENA KULOVEC, v imenu KZ borcev za vrednote NOB

v boj, jo je harmonikar prosil, ali eno skrije. Skrbno jo je zavila in jo spravila pod poden v zgornjih prostorih. Dokler harmonikar ni prišel ponjo, je ostala tam. »Ja,« pravi Herta, »harmonike so bile dragocene, saj smo se med vojno marsikdaj tudi zavrteli ob njihovih zvokih.« Spomni se, da so praznovali kar nekaj porok. Bila pa je povabljen tudi na praznovanje rojstnega dne tovariša Luke, ki je veliko časa preživel v Fajfarjevi hiši v Kočevskih Poljanah. Nekoč ji je ob neki priložnosti rekel: »O, ti imaš pa ime po Titovi ženi.«

Herta se je leta 1947 poročila z Janezom Turkom, tudi partizanom, iz Podhoste. Zaposlila sta se v Boru – v delavnici pri gasilskem domu. Stanovala sta pri Kristini Henigman na Škrilih ter imela na voljo kuhinjo in sobo. Nato sta z velikim odrekanjem sezidala hišico, v kateri je bilo veliko veselja in razumevanja. Pred 27 leti je izgubila moža. Skrbi sama zase, ji pa ob strani stoji svakinja Milena, brez katere verjetno ne bi zmogla vsega. Herta se zaveda, da ko bo prišel čas in ne bo več mogla poskrbeti zase, bo pač morala v dom za starejše.

In za konec pravi takole: »Presrečna sem, ko me zjutraj zbude sončni žarki. Kako lep je takrat pogled skozi moje okno in je pred mano moj vrt, poln zelenja, pa cvetoče rože, ki me pozdravljajo s svojim vonjem. Ob tej lepoti narave človek ne more ostati hladen.« Res je lep njen vrt, saj se oko mimoidočih rado ustavi na njem. Pa ne samo lepota vrta, verjetno Herto napaja tudi njegova energija, ki ji zadnje čase kar sije z obraza.

Lokostrelci dejavni vsak konec tedna

UB, LK Dolenjske Toplice

Lokostrelski tekmovalni tempo je na višku. Tekme se vrstijo vsak konec tedna.

30. maja so se topliški lokostrelci udeležili tekme na Snežniku. **Damjan Brulc** je pometel s konkurenco in z lovskim lokom zmagal v svoji kategoriji. S sestavljenim lokom sta konkurirala **Iztok Fink** (9.) in **Aljoša Mohorčič** (16.).

V Logatcu so se na slovenskem tarčnem tekmovalju pomerili tako starejši kot mlajši. Tekma ni bila enostavna, saj je potekala na stadionu, ko je sonce močno pripekalo. **Barbra Pia Križe** je z ukrivljenim lokom zasedla 2. mesto, **Iztok Fink** pa 3. Med kadeti je bil **Žan Lukšič** 3. Med deklicami je **Blanka Gorše** osvojila 4., **Manca Kumelj** pa 5. mesto. Med dečki je bil **Erik Bele** 5., **Nejc Honigman** 6., **Gašper Pršina** 7. in **Matej Šenica** 12. **Tadej Murn** je med mlajšimi zasedel 2. mesto.

Čudovita tekma za slovenski 3D pokal je potekala na golf igrišču v Mokricah. **Iztok Fink** je osvojil 9. mesto, **Aljoša Mohorčič** 16., oba s sestavljenim lokom. Na stopničke pa sta se zavihtela **Damjan Brulc** (2.) z lovskim lokom in **Matjaž Lešnjak** (2.) s samostrelom.

Čestitke vsem!

Kljub obilnemu deževju uspešni na tekmi v Stožicah

UB, LK Dolenjske Toplice

V Stožicah so se 23. maja pomerili osnovnošolski in srednješolski lokostrelci Lokostrelskega kluba Dolenjske Toplice. Kljub slabemu vremenu so organizatorji tekmo izpeljali.

Imamo novega najmlajšega tekmovalca. **Miha Lukšič** se je z golim lokom pomeril med učenci 1.-3. razreda in osvojil 14. mesto. **Tomaž Pršina** je med učenci 4.-6. razreda z ukrivljenim lokom dosegel 17., **Tadej Murn** pa v isti skupini z golim lokom 7. mesto. Dekleti sta v starostni skupini 7.-9. razreda zasedli **Blanka Gorše** 5. in **Manca Kumelj** 8. mesto. V isti starostni skupini sta se s sotekmovalci z ukrivljenim lokom pomerila tudi **Gašper Pršina** (10. mesto) in **Matej Šenica** (19.). **Žan Lukšič** je med srednješolci z ukrivljenim lokom zasedel 3. mesto. Pomerili so se tudi v ekipah. Ekipa Dolenjske Toplice 1 (Gašper Pršina, Matej Šenica in Blanka Gorše) je bila 4. Mladi tekmovalci se niso udali dežnim in posledično blatnim razmeram. Uspešno so zastopali svoj klub, zato jim čestitamo za pogum in dosežke.

Maribor uspešen tudi za Križetovo

UB, LK Dolenjske Toplice

Na Postružnikovem memorialu v Mariboru 10. maja je **Barbra Pia Križe** nastopila uspešno. Ugnala je slovenske reprezentantke in predstavnice Avstrije ter Švice. S skupnim rezultatom 600 krogov se je povzpela na najvišjo stopničko.

Vse v jabolko

UB, LK Dolenjske Toplice

Lokostrelske tekme so lahko tudi zabavne narave. 30. maja se je **Matjaž Lešnjak** s samostrelom potikal v kraju Panketal pri Berlinu. Udeležil se je tekme Ergebnisse vom Arrow in Apple Armbrust-Apfeltturnier 2015, na kateri streljajo v dveh delih. V prvem delu na razdalji 60 metrov in vsaka puščica lahko prinese največ 10 točk. Lešnjak je bil v tem delu 9. V drugem delu pa streljajo na 70 metrov in v center postavijo jabolko. Ta je vreden 100 točk. Osvojil je skupno 11. mesto. Istega tekmovanja se je leta 2013 udeležil **Anton Avguštin** in zmagal.

Tekmovanja v okviru 40. športnih iger upokojencev

DRAGO ZUPANČIČ, DU Dolenjske Toplice

V okviru 40. športnih iger upokojencev (ŠIU) Pokrajinske zveze društev upokojencev Dolenjske in Bele krajine je 9. junija potekalo tekmovanje v kegljanju s kroglo na vrvi, ki se je odvijalo v zame najlepšem delu Bele krajine, v Kotu pri Semiču, na železniški postaji in pri osnovni šoli v središču Semiča. Na njem je sodelovalo enajst ženskih in 12 moških ekip, kar je tekmovanje podaljšalo v pozno popoldne.

Sodelovala je tudi moška ekipa našega društva, ki pa ni bila v popolni postavi. Tekmovali so **Jože Zupančič, Jože Fink, Dušan Peterlin** in **Darko Strajnar** ter zasedli šesto mesto. Ženska ekipa v sestavi **Slavi Kovač, Slavi Strajnar, Fanika Krese, Zvonka Prosen** in **Anica Zupančič** pa ni imela usmiljenja do drugih ekip. Že drugo leto zapovrstjo je osvojila prvo mesto v regiji in se s tem uvrstila na državno prvenstvo, ki bo proti jeseni v severovzhodni Sloveniji na Dravskem polju. Obema ekipama iskrene čestitke, seveda pa tudi **Slavici Kovač** za prvo mesto med 55 udeleženkami tekmovanja.

4. junija se je na Loki v Novem mestu odvijalo tekmovanje v lovu rib s plovcem, na njem je sodelovala tudi naša ekipa v sestavi **Ludvik Ferlič, Drago Mihalič, Cveto Zupančič** in **Stane Hvalec** ter zasedla osmo mesto. Čestitke tudi njim.

Letošnje 40. ŠIU pa so se 13. junija zaključile z orientacijskim pohodnom na Malem Slatniku po njihovi lepi okolici. Tudi tja se je iz našega društva odpravila po nekaj zapletih na hitro, zvečer pred tekmo, sestavljena ekipa v sestavi **Zvonka Prosen, Marija Retelj, Stane Tramte, Rudi Kapš** in **Srečko Pugelj** ter se uvrstila na 20. mesto. Tudi njim čestitke za pogum.

V inline hokeju zmaga domačinov

HK DOLENJSKE TOPLICE

Na igrišču ob osnovni šoli je 6. junija potekal tradicionalni mednarodni inline hokejski turnir. Udeležilo se ga je 12 ekip, od tega ena iz Makedonije, dve s Hrvaške, ostale pa so bile slovenske.

Prijateljski turnir je bil obsijan s soncem, zaznamovalo pa ga je veliko zanimivih bojov na hokejski ploskvi. Ekipa so bile razdeljene v štiri skupine, v polfinale pa se je uvrstila le najboljša. Tako se je ena od dveh domačih ekip, ŠKD Pankkura, okrepljena z nekaterimi nedomačimi igralci, po osvojenem prvem mestu v skupini ter dobrem polfinalnem nastopu uvrstila v veliki finale, kjer jo je pričakala ekipa Prevoj 1. Po izjemno zanimivem finalnem obračunu pred skoraj polnimi tribunami, ki je bil poln preobratov, je bil izid po izteku igralnega časa neodločen. Tako so odločali kazenski streli, kjer je z nekaj izjemnimi obrambami h končni zmagi svoj delež prispeval domači čuvaj mreže **Rok Šarlahar**, ki si je prislužil tudi naziv najboljšega vratarja turnirja, a je nagrado za to nesebično poklonil mlajšemu članu domače ekipe **Juretu Rožiču**. Naziv najboljšega igralca turnirja pa je prejel igralec Prevoj.

Tekmovalnemu delu je sledilo druženje na zgornjem igrišču ob zvokih skupine Party Boys.

TURNIR TROJK 2015

Pestro košarkarsko dogajanje v Dolenjskih Toplicah

DRAGO PERKO

Novomeška ekipa Oreca je zmagovalka 21. turnirja trojk v Dolenjskih Toplicah. Dolenjci v postavi Rene Žvan, Anže Cerkovnik, Andrej Gliha, okrepljeni z Aljošo Remusom so v razburljivem finalu z 21:14 odpravili Restavracijo Šefla (Peter Vujovič, Alen Prole, Davor Sattler, Matej Pirija). Remus je bil izbran za najkoristnejšega igralca. Tekmovanja ni ustavil niti močan nalive, ki je celotno košarkarsko dogajanje preselil v športno dvorano. Bogat športni program so popestrile še Žabice Frogs Cheeleaders, Hop klub in Mažoretni klub takt Novo mesto ter Društvo za priznanje praznega krompirja kot samostojne jedi.

Lani izgubil, letos MVP

»Veseli smo te zmage. Lani sem finale izgubil, zato sem bil letos še bolj motiviran. Drugič sem bil na tem turnirju, pa je bilo letos še boljše kot lani. Turnir je res dobro organiziran. Zakaj smo zmagali? Ker imamo homogeno ekipo, zbrali pa smo se prijatelji,« je po koncu finala povedal Remus, ki je z ekipo za nagrado prejel tisoč evrov in še praktično darilo: razkošno večerjo na ljubljanskem gradu v restavraciji Na gradu (v vrednosti 200 evrov). Tretje mesto je prav tako ostalo na Dolenjskem. Mladi Krkini upi (Jaka Šmajdek, Blaž Toplak, Bor Šteblaj, Jure Prus) so po pravem moškem obračunu z 21:19 ugnali moštvo Simič (Borut Rozman, Velibor Simič, Branko Strgar). Poleg brona je tretjeuvrščeni ekipi pripadlo še 300 evrov, četrti pa 200. Zasedbe Loka Boys, ŠD Drska, Kremenčkovi, Venteh so končale na mestih od 5. do 8., poleg praktičnih nagrad pa so jim organizatorji dodali še po 50 evrov denarne nagrade.

Kot v Wimbledonu

»Ko je začelo deževati, so se pojavile že šale, da bomo nabavili platno, kot ga imajo na teniškem turnirju v Wimbledonu. Drži pa, da je prav, da mi, uspešni športniki, t. i. legende, po najboljših močeh pomagamo pri pripravi in organizaciji takih dogodkov. Sem lokalpatriot, tu sem odrasčal, babica in prababica sta iz teh krajev, sem navezan na to košarkarsko zgodbo,« je svojo pripadnost Dolenjskim Toplicam vnovič »obnovil« in javno obelodanil Matjaž Smodiš, ambasador turnirja.

Tretjič v zgodovini jo je organizatorjem zagodlo vreme, a premagalo jih ni. Ker se je ulilo, so se preselili v osnovnošolsko dvorano ter malodane po urniku izpeljali turnir. Nastope mlajših selekcij so pozorno spremljali tudi vodja mladinskega pogona KK Krka Vladimir Anzulović in trenerji iz ŽNK Krka.

V kategoriji starejši dečki, v kateri je medalje podeljeval Miran Jerman, je zmagala ekipa Proteini (Martin Jančar, Žan Prosen, Simon Pušavec). Poleg praktičnih nagrad so prvaki dobili še vstopnice za ogled tekme reprezentance Slovenije, nagrado pa je podelil KZS.

Tudi letos so navdušile mlade košarkarice ŽKK Krka. Pri starejših deklicah so postale prvakinja ŽKK Mačkice (Ines Kastelic, Nika Strašek, Ajda Burgar, Nina Selak), pri mlajših deklicah pa so slavile

ŽKK Krka Carice (Tina Struhar, Mija Grobler, Iris Zoran). Nagrade najboljšim je podelil Radoš Kužnik, dolgoletni podpornik turnirja.

Med cicibani so zlate medalje domov odnesli Mali orli (Žan Smrekar, Tin Bevc Taraniš, Kristjan Tisovec). Pokale in medalje sta podelila domačin, sicer profesionalni košarkar in pravi velikan, Žiga Fifolt in Dušan Černe. Pri srednješolcih so se najbolj izkazali Medeni butik Voglar.

V konkurenci pionirji smo videli ogorčen boj vse do zadnje sekunde tekme, ko so Grosupeljčani prizadejali poraz Novomeščanom s 16:14. Pri mlajših dečkih so novi prvaki turnirja trojk košarkarji Grosupljega, Gregor Bukovec in Matjaž Smodiš pa sta obdarila najboljše.

Seniorske medalje in pokale so podeljevali pod streho. Pri veteranih je šel naslov ekipe Sigasa, med veterani plus je naslov pripadel Dream Teamu, ki je kot edina ekipa nastopil na vseh dosedanjih turnirjih. Zlate medalje so se razveselili Borut Moretti, Miran Koračin, Zoran Abazovič in Darko Zupančič, čestitkam se je pridružil še Biroelektronik Novo mesto, ki turnir podpira od samega začetka.

Botrstvo za otroke

Zvečer je potekalo tudi tekmovanje v metanju trojk, podjetje Grosbasket je zmagovalcu, osnovnošolcu Roku Zamanu, podarilo NBA dres Dražena Petrovića. Terme Čatež so podelile nagrado Maticu Bevcu. Bil je eden od teh, ki so darovali po svojih močeh za humanitarni projekt Botrstvo, ki poteka v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Moste Polje Ljubljana in Vala 202.

»Prišle ste malce za nami, a danes si brez vas ne znam predstavljati tega turnirja. Sem pa prepričan, da bo ta turnir živel še naprej,« je Igor Erjavec napovedal, da se topliška košarkarska tradicija nadaljuje. Tudi zavoljo sodelavcev, ki jih ima ob sebi. Ob tej priložnosti so organizatorji podelili posebne zahvale za dolgoletno in uspešno (so) delovanje v okviru turnirja trojk. Prejeli so jih Anita Klobučar, Sabina Gosenca, Matjaž Smodiš, Gregor Bukovec, Franci Bukovec, Drago Perko, Janez Picelj, Marko Avguštin, Igor Avguštin, Goran Filipovič, Nejc Bobnar, Igor Erjavec, Darko Klobučar, Franci Repar in Zdravko Vidic.

Tekmovanje se je s tretjim polčasom končalo v zgodnjih jutranjih urah. Medijski partnerji turnirja so bili Radio Krka, Radio 1 in Kosarka.si.

Zastiranje tal v zelenjadarstvu

NATALIJA PELKO, KGZS - Zavod Novo mesto

Zastiranje tal v pridelavi zelenjave je tehnika, pri kateri polagamo zastirko iz organskega ali sintetičnega materiala na tla okoli rastlin. Z njo omogočimo ugodnejše fizikalne parametre za rast in preprečujemo konkurenco plevelov. Najpogostejše uporabljene organske zastirke v samooskrbni pridelavi so iz slame, suhega sena, pokošene trave, raznih papirnatih materialov in komposta. Za preprečevanje zapleveljenosti potrebujemo 1-6 cm debelo plast, ki jo po potrebi dodamo, saj se organska snov tanjša ter razkraja in tako prispeva del hranil. Vse več ponudbe je tudi iz raznih naravnih materialov, npr. filca. Najnovejša je ponudba biorazgradljivega ovčjega filca, ki v naslednjem letu v tla prispeva tudi hranila - približno 50 kg N/ha. Preizkuša se tudi nove tehnologije saditve v t. i. žive zastirke, kjer se kot zastirko lahko seje žita pred pridelovalno kulturo. Pred saditvijo pridelovane zelenjave se rastline za zastirko povalja, da se poškoduje nadzemne dele rastlin in se jih pripravi na način, da "poležejo" po tleh. V tako pripravljena tla se nato, na primer, posadi bučke. Vse pogostejši so tudi poskusi setve podsevnih rastlin, npr. špinacije ali rukole pod plodovkami na opori. Organske zastirke poleg preprečevanja zapleveljenosti omogočajo ugodne razmere za rast, ne vplivajo pa na segrevanje tal, zato se v pridelavi plodovk - paradižnika, paprike, bučk, jajčevca, kumare, melone, lubenice - boljše obnesejo črne polietilenske folije. Te so lahko neprepustne, podnjo pa napeljemo namakalne cevi ali pletene, ki jih lahko uporabljamo na prostem tudi brez stalnega namakanja. Zastirka iz PE folije vpliva ob stalnem namakanju na zgodnost pridelka na prostem za 7 do 20 dni, seveda v odvisnosti od ostalih vremenskih dejavnikov. Pri polaganju zastirke je pomembno, da je položena natančno, da se stika s tlemi. Barva folije vpliva na temperaturo pod in nad zastirko, ta pa na življenje v in nad

tlemi. Pod črno folijo je na globini 5 cm po nekaj dneh lahko temperatura 30 °C, pod prozorno pa so temperature še za 3 do 8 °C višje.

Najnižje temperature se ustvarijo pod belo folijo, saj se od nje svetloba odbija nazaj v atmosfero in v rastlino. Temperatura pod belo folijo je na 5 cm za približno 10 °C nižja kot pod črno pod enakimi okoljskimi razmerami. Če ne bi bilo omejitev zaradi kalitve plevelov pri prozorni foliji, bi s polaganjem prozorne folije lahko zgodaj spomladi pospešili pridelavo do tri tedne. Poleti pa bi bilo koreninam pod prozorno folijo prevroče. Prozorno folijo zato uporabljamo kot dodaten ukrep biofumigacije, saj je ta zaradi višjih temperatur učinkovitejša. Rastline v poletju poskrbijo zase, saj s svojo zeleno maso zakrivajo tla in preprečujejo, da bi se ta preveč segrela. S PE folijami preprečujemo tudi prekomerno izhlapevanje vode iz tal.

Policija svetuje

JAN ZAVODNIK, vodja policijskega okoliša

Z začetkom toplega poletja se ljudem prileže obisk in kopanje na kopališču v Dolenjskih Toplicah ali na divjih kopališčih Krke, Radeščice ali Sušice. Večje število mest za kopanje in kampiranje je v preteklih letih pomenilo povečanje števila kaznivih dejanj, predvsem tatvin nezavarovanih predmetov manjše vrednosti. Kopalce želim opozoriti na primerna ravnanja, s katerimi lahko zaščitijo svojo lastnino in zmanjšajo verjetnost, da bodo postali žrtev kaznivega dejanja.

Kopalci na kopališčih ali divjih kopališčih:

- prtljago naložite v vozilo tik pred potovanjem, ne puščajte je na strehi vozila;
- ko zapuščate vozilo, zaprite vsa okna in vrata ter zaklenite vozilo in prtljažnik;
- zavarujte svojo lastnino na kopališču, vrednejših predmetov ne puščajte na vidnih mestih, predvsem pa jih ne puščajte brez nadzora;
- na kopališčih se ravnajte po kopališkem redu in postavljenih znakih ter navodilih reševalca iz vode;
- bodite previdni pri hoji ob vodi, še zlasti če hodite po strmih bregovih rek, kjer se zdrš lahko tragično konča. Starši pri tem še posebej pazite na svoje otroke;
- ne puščajte otrok brez varstva na bregovih rek, še manj v vodi: otroci ne poznajo nevarnosti;
- prepričajte se o globini vode, v katero nameravate skočiti;
- brzice skrivajo presenečenja in pasti. Pred spustom zberite čim več podatkov o reki in poskrbite za varnost in reševanje;
- po daljšem dnevnem kopanju se naša vozila na soncu dodobra segrejejo, zato jih, preden sedete vanje, prezračite ter ohladite. S tem

se izognete dodatni utrujenosti od vročine ter pripomorete k večji zbranosti pri vožnji.

Naj omenim, da bodite posebej pozorni na varnost na divjih kopališčih, kjer se kopate na lastno odgovornost!

Nasvet za naključne reševalce iz vode: Utapljajočemu je bolje vreči vrv ali vejo kot skočiti v vodo, da bi ga rešili, ker je utapljajoči pod velikim pritiskom strahu in panike ter je sposoben utopiti tudi reševalca. Če pa se odločite za reševanje utapljajočega, potem se mu približajte s hrbtne strani in ga zgrabite za lase. Če se vas oklene, se smrtonosnega prijema rešite tako, da se potopite.

Če imate kakršno koli vprašanje, predlog ali informacijo, ki bi nam koristili pri našem delu, mi to lahko sporočite na tel. številko 07 38 43 890 ali elektronsko pošto jan.zavodnik@policija.si.

ZABAVNI KOTIČEK

Med prispelimi rešitvami majskega nagradnega sudokuja smo izžrebali **Hano Fink, Kočevske Poljane 12, 8350 Dolenjske Toplice**, ki prejme pico v Gostišču Kolesar. Tudi tokrat vam pravilno rešen nagradni sudoku lahko prinese nagrado – prav tako pico v Gostišču Kolesar – nagrado je možno unovčiti dva meseca po izidu Vrelca. Priložite si jo tako, da pravilno izpolnjen nagradni sudoku izrežete ali prepišete in pošljete na naslov Občina Dolenjske Toplice, Sokolski trg 4, pripis Glasilo – sudoku, 8350 Dolenjske Toplice, in sicer do 15. julija 2015. Izmed vseh pošiljatelj/ev/ice bomo izžrebali dobitnika/co nagrade in ga/jo objavili v prihodnji številki glasila, ko bomo dodali tudi rešitve tokratnih sudokujev.

Navidilo: Prazna polja izpolnite tako, da bodo v vrstici in stolpcu vse številke od 1 do 9. To velja tudi za vsakega od kvadratov 3 x 3. Možna rešitev je vedno le ena.

SUDOKU

3			6		9	7	4	2
	6							
		2	8		4	5	6	1
			3					
1		7	4		5	8	9	3
6		3		7	2			
2		1	5	9		4	7	8
5	4	9					1	
8					1			

NAGRADNI SUDOKU

		7				2	3	5
1					2			8
9		8		5			1	
3		9	5			1		
6						7		
		1	6	9				4
	7							3
8		3	2	4	6			
						4	9	

Rešitev iz prejšnje številke:

2	9	8	6	7	1	4	3	5
3	4	6	8	5	9	2	7	1
7	1	5	2	3	4	9	6	8
6	2	9	4	1	3	5	8	7
8	7	4	5	2	6	1	9	3
1	5	3	9	8	7	6	2	4
5	6	2	3	4	8	7	1	9
4	3	1	7	9	2	8	5	6
9	8	7	1	6	5	3	4	2

2	9	8	6	7	1	4	3	5
3	4	6	8	5	9	2	7	1
7	1	5	2	3	4	9	6	8
6	2	9	4	1	3	5	8	7
8	7	4	5	2	6	1	9	3
1	5	3	9	8	7	6	2	4
5	6	2	3	4	8	7	1	9
4	3	1	7	9	2	8	5	6
9	8	7	1	6	5	3	4	2

Avtor sudokuja je Robert Tekavčič

Terme Dolenjske Toplice vabijo:

- Prijetno in sproščeno v Wellness centru Balnea
- Jutranje plavanje:** vsak dan od 8. do 9. ure - 3 EUR
- Večerno plavanje:** od ponedeljka do četrтка, od 19. do 21. ure - 5,70 EUR
- Nočno kopanje** ob soju sveč in pod zvezdami: vsak petek in soboto, od 20. do 23. ure

Poročna slavlja:

Poroka sredi zdraviliškega parka in slavlje v termah - poročni jedilniki že od 30 EUR dalje.

Darilo: poročna noč v hotelu Balnea

T: 07/ 39 19 401,

www.terme-dolenjske.si

TERME KRKA

PGD Dolenjske Toplice prosi za pomoč pri izvedbi srečelova

ŠTEFAN GORENC, predsednik PGD DT

Gasilsko društvo prispeva k večji požarni varnosti in pomaga ljudem v primeru naravnih in drugih nesreč. Učinkovito delovanje društva zahteva vzdrževanje obstoječe in nakup nove sodobnejše gasilske opreme ter strokovno izobraževanje in praktično usposabljanje gasilcev, kar zahteva velika finančna sredstva. Zato vse prosimo, da v okviru svojih možnosti prispevate k večjemu in pestrejšemu naboru dobitkov, ki jih potrebujemo za srečelov na gasilski veselici v okviru prireditve Topliška noč. Prispevke se bo kot vsako leto pobiralo po gospodinjstvih. Se vidimo na Topliški noči! NA POMOČ!

Talenti v belem

BLAŽ GORŠE, 3. a

Na Planet TV si oglejte bele specialiste z naslovom Talenti v belem. Operirajo, pomagajo pri rojstvu otrok, a glavna stvar je, da iz njihove bolnišnice prideš cel in zdrav. V ameriški bolnišnici so res nežni. Rdeča - rešilni avto + zdravniki – specialisti!

Topliška šola pridobila naziv kulturna šola

MAJA BOBNAR, prof., ravnateljica

Osnovna šola Dolenjske Toplice se je v aprilu prijavila na razpis Kulturna šola, ki ga je objavil Javni sklad RS za kulturne dejavnosti. V razpisni dokumentaciji je bilo treba navesti podatke o šolski kulturni dejavnosti za pretekla tri šolska leta (vrsta dejavnosti, število vključenih otrok, udeležba in uvrstitve na selekcioniranih prireditvah, naštetih pomembne kulturne dogodke za šolo in širšo javnost, navesti izobraževanja mentorjev, opisati posebne kulturne dogodke na šoli, ki spodbujajo sodelovanje med različnimi področnimi dejavnostmi, objave v medijih, posnetki, slikovni material ...).

Pristojna petčlanska komisija je našo šolo med 98 prijavljenimi šolami nominirala v skupino 15 slovenskih šol, ki so se potegovala za najbolj prestižni naziv »kulturna šola leta« ter med prejemnike posebnih priznanj. Svečana podelitev ob zaključku Kulturna šola 2015 je bila 21. maja v Ljubljani. Celoten dogodek je bil sestavljen iz dopoldanskega in popoldanskega dela. Dopoldan so si učenci, ki so predstavljali šolo, in mentorji ogledali kulturne ustanove, popoldan pa se udeležili svečane podelitve, ki je potekala na Ljubljanskem gradu. **Eva Fabijan**, 7. a, **Barbara Kastelic**, 7. a, in **Valentina Umek**, 9. a, so učenke, ki so si z mentorico **Marijo Andrejčič** ogledale kulturne ustanove ter se udeležile svečane prireditve. Učenke in mentorica so bile nad potekom dne navdušene.

Naša šola je dobila naziv kulturna šola, ki ga lahko uporablja do 31. avgusta 2020. Dobila pa je tudi priznanje za izredne dosežke in izjemno uspešno delo na področju gledališke dejavnosti.

Kulturni program je na svečani zaključni prireditvi pripravila Osnovna šola Ledina iz Ljubljane, ki je lani prejela naslov najbolj kulturna šola. Letošnja najbolj kulturna šola pa je po oceni strokovne komisije postala Osnovna šola Petrovče. Po končani prireditvi je sledil prigrizek in nastop Tamburaškega orkestra Majšperk s solistko **Ano Karneža**.

Hvala učencem in mentorjem na šoli, ki so s svojim delovanjem pripomogli k pridobitvi tega naziva. Verjamem, da ga bomo po petih letih glede na raznolikost delovanja na kulturnem področju v šoli in širši javnosti lahko obnovili.

Življenje delfinov

BLAŽ GORŠE, 3. a

To je oddaja o delfinih. V njej opazujejo in raziskujejo, kako živijo delfini. Oddajo rad gledam, ker se veliko naučim o delfinih, pa tudi zato, ker imam rad živali. Pri delfinih mi je všeč to, da so igrivi in plavajo z ljudmi. Tudi jaz rad opazujem živali, na primer: hrošče, metulje, ptice in druge. Ko smo na morju, pa rad plavam pod vodo in opazujem ribice. Tudi druge oddaje o živalih so mi všeč.

Državni prvak v Veseli šoli

MARIJA ANDREJČIČ

Ob koncu šolskega leta so se zaključila tudi tekmovanja v znanju. Eno izmed takih, ki šteje za Zoisovo štipendijo, prinaša prednost pri vpisih v srednje šole in pri sprejemih v dijaške domove je tudi tekmovanje v Veseli šoli.

V tem šolskem letu se je k temu tekmovanju prijavilo 26 učencev od 4. do 9. razreda. Tekmovanje zajema vse šolske predmete ter splošno in bralno razgledanost. Priprave so potekale v šoli enkrat tedensko v računalnici, seveda pa so se učenci pripravljali tudi doma. Obsega šolsko, regijsko in državno tekmovanje – slednje je letos za naše območje gostila Osnovna šola Otočec. Dosegli smo zavidljive rezultate, saj je kar 18 učencev prejelo bronasta priznanja, četrtošolec **Aljaž Vovk** si je prislužil srebrno, četrtošolec **Luka Čuk** pa zlato priznanje in je hkrati, ker je dobil vse možne točke ne državnem tekmovanju, postal tudi državni prvak v svoji kategoriji.

Svečana podelitev državnih priznanj je bila 6. junija v Festivalni dvorani v Ljubljani. Tja so bili povabljeni le državni prvaki, njihovi mentorji in starši - priznanja so tudi številčno omejena, tako da ga lahko prejme le 2 % vseh slovenskih učencev, kar jim daje še toliko večji pomen. Glavna podpornica Vesele šole je Mladinska knjiga, ki letos praznuje 70 let, obeležujemo pa tudi 45 let Vesele šole. V tem šolskem letu so v Veseli šoli prvič tekmovali tudi učenci iz Bosne in Hercegovine, ki so tudi prišli v Ljubljano na skupno podelitev priznanj.

V programu so med drugim nastopili: pevke **Nina Pušlar**, **Nuška Drašček** in **Eva Zorjan**, vsestranski ustvarjalec **Boštjan Gombač**, raper **Zlatko**, za smejalne mišice in zabavo kot se šika pa je poskrbel voditelj **Boštjan Gorenc – Pižama**.

Vsem prvakom so podelili zlata priznanja in galaktični posladek – darilni paket, žreb pa je določil še prejemnike mega nagrad – tablična računalnika, udeležba na jezikovnem taboru, družinski vikend v Nemčiji in še in še. Spomnili pa so se tudi mentoric in mentorjev.

Podelitev zlatih priznanj prvakom Vesele šole 2015

LUKA ČUK, 4. a

6. junija sem šel z učiteljico Marijo Andrejčič v Ljubljano na podelitev zlatih priznanj državnim prvakom Vesele šole. Voditelj slavnostnega dogodka je bil **Boštjan Gorenc – Pižama**, priznanja pa so podeljevali **Ula Ložar**, **Boštjan Gombač**, **Nuška Drašček**, **Zlatko** in **Nina Pušlar**. Za spodbujanje k osvajanju novih znanj in motivacijo se zahvaljujem mentorici **Mariji Andrejčič**.

► Po podelitvi priznanj učencem in mentorjem

Gozdna učna pot

mag. URŠKA BUČAR, vodja prednostne naloge

V maju smo zavihali rokave in veliko postorili za to, da je Topličkova učna pot dobila končno podobo. Takoj po prvomajskih praznikih smo postavili kozolčke za informativne table, ki jih je izdelal Roles d. o. o, podstavke zanje Bencinski servis, Ključavničarstvo, Kovinoplastika Avgust Bučar s. p., informativne table pa Mizarstvo Celič. Napise so nam lasersko natisnili v Srednji gradbeni in lesarski šoli v Šolskem centru Novo mesto.

Na prvi točki učne poti smo ustvarili talne poslikave starih in pozabljenih iger ter nekaj primerov sodobne pedagogike. Barve za poslikavo nam je dal CGP Novo mesto. Na ekološki točki smo postavili eko igrico z električnimi krogi, ki jo je izdelal Jože Hrovat. Na točki Čutna pot lahko požgečkamo naše podplate na različnih podlagah, ki jih najdemo v lesenem okvirju, ki so ga izdelali v Omoriki d. o. o.. Na šolskem vrtu se lahko poigramo z učnimi kvadri (Mizarstvo Celič, Priografija Pureber) in prikazom visoke grede (Ključavničarstvo Jože Počervina s. p., Splošno kleparstvo Šobar Aleš s. p.). Makete starih bivališč so izdelali učenci 6. in 7. razredov. Kinetično energijo lahko raziskujete na izdelani dvojni klančini (Peter Kutnar). Na gozdni točki bomo raziskovali drevesne vrste na učnih kockah ter živalske sledi in letnice dreves (kocke - Tomaž Pelko, vžiganje v les - Pirografija Pureber, les - Nince Avguštin). Pripravili smo zeliščni skalnjak, kjer boste lahko ugotavljali uporabnost in zdravilnost rastlin. Podatki so natisnjeni na lesenih tablicah, ki so jih izdelali pri Lesni galanteriji Drago Fink s.p. in Evostilu, Stane Bukovec. GRAD - TOP gradbeništvo in prevoznitvo Dol. Toplice d. o. o, je poskrbel za dostavo potrebnih skal, ki krasijo skalnjak. Tik pred koncem učne poti pa se boste lahko pomerili v partiji šaha. Za izdelavo lesenih figuric nam je les priskrbel Zdravko Vidic, iz njega pa je unikatne figure izdelal Anton Zupančič iz Rumanje vaze.

Na Topličkovi učni poti lahko vsebine raziskujete troplastno. Informacije so za vsako točko podane na informativnih tablah, osnovne informacije boste lahko dobili na pozdravni trojni tabli, kjer je prikazan tudi zemljevid učne poti, ki ga je pripravil Biro CES d. o. o., pri Grafiki Špes & co. pa so pripravljeno vsebino dokumentov pretvorili v ustrezen format za tiskanje. Na vsaki točki lahko vsebine raziskujete s pripravljenimi prikazi in učili, vse skupaj pa nadgradite z vsebinami iz spremljajoče brošure, ki so podkrepjene še teoretično in z zahtevnimi nalogami in namigi. Vsebinske informativnih tabel in brošure smo pripravili učitelji, člani tima prednostna naloga šole. Tiskarna Alfagraf je brošure donatorsko natisnila. Prav je, da se na tem mestu pohvali vse učence, od prvega do devetega razreda, ki so na svoj način prispevali k postavitvi učne poti prek dni dejavnosti, aktivnosti med poukom, podaljšanim bivanjem, v času jutranjega varstva ali varstva vozačev.

25. Gumbarija

Strokovne delavke vrtca Gumbek iz Dolenjskih Toplic so skupaj z otroki vrtca 5. junija pripravile že 25. Gumbarijo, zaključno prireditev našega vrtca. Rdeča nit so bili gumbi, s katerimi so otroci plačali vstopnino, sodelovali v delavnicah, s čarobnimi gumbi pa kupili sadje in pecivo. Priprave na zaključno prireditev so se začele že nekaj tednov prej, ko je otroke v vrtcu pričakalo presenečenje. Obiskala jih je branjevka, ki je prodajala sadje za gumbke, ki so jih morali otroci sami poiskati nekje v vrtcu. Otroke je spomnila na Gumbarijo in iz njihovih idej smo nato oblikovali delavnice, ki smo jih izvajali na prireditvi.

Po uvodnem pozdravu ravnateljice **Maje Bobnar** smo ob petju himne vrtca dvignili zastavo. Otroci iz skupine Zlate ribice so skupaj z nekaterimi starši in strokovnimi delavkami vrtca zaigrali igrico Prodajamo za gumbke. Nato so se otroci s starši odpravili v delavnice in pridno zbirali žige po opravljenih nalogah. Na ogled je bila tudi razstava na temo prednostne naloge vrtca Porajajoča se pismenost v vrtcu.

Pri vsebini in postavitvi učne poti so sodelovali:

Postavitev informativnih tabel: Brane Fabijan, hišnika Branko Šenica in Franci Fink, mag. Urška Bučar, prof., Špela Mrvar, prof., Liljana Klobučar, dipl. vzg., ravnateljica Maja Bobnar, prof.

Zgodovina: Marija Murn, prof.

Drevesna učna pot: Rosana Dular, prof., Helena Jordan, prof.

Igrali smo se: Liljana Klobučar, dipl. vzg., mag. Urška Bučar, prof., hišnika Branko Šenica in Franci Fink, Nina Pavlin, prof., Marija Pirnat, dipl. vzg.

Ekološki otok: Miroslava Hrovat, prof.

Čutna pot: Meta Štravs, spec. reh. ped., Liljana Klobučar, dipl. vzg., mag. Urška Bučar, prof., Špela Mrvar, prof.

Topličkov čebeljak: Mihael Potočar, prof., hišnika Branko Šenica in Franci Fink.

Naš šolski vrt: mag. Urška Bučar, prof.

Bivališča nekoč: Tina Hrastar, prof.

Kompostnik: Franci Ocvirk, učitelj biologije, mag. Urška Bučar, prof.

Bodi fit: mag. Urška Bučar, prof.

Po klančku dol: Petra Kutnar, prof.

Šport za zdravje: Igor Kovač, prof.

Gozd: Špela Mrvar, prof., Mihael Potočar, prof., mag. Urška Bučar, prof., Branko Šenica, Franci Fink

Zeliščni skalnjak: Helena Jordan, prof., Nada Medle, prof., Tatjana Malenšek, dipl. vzg., Milena Roglič, pom. vzg.

V tej fazi se zahvaljujemo še vsem tistim, ki so darovali finančna sredstva: Šola zdravja in Marjan Ogorevc z donacijo prispevkov s predavanj, Klemen Gril, Bušinec, Pagras d. o. o., RICH Computers.

Želimo si, da boste Topličkovo učno pot uporabljali učno, varno in da boste pri tem s svojim ravnanjem cenili ves trud učiteljev, učencev, administrativnega kadra in vseh tistih, ki so donirali materialna in finančna sredstva. Naj učna pot zaživi in naj nam bo v ponos in veselje dolgo časa.

TATJANA MALENŠEK, vzgojiteljica

Posebnost letošnje Gumbarije je bila gumbkova prodajalna, v kateri so prodajali izdelke strokovnih delavk. Zbrani denar bomo porabili za nakup športnih rekvizitov v vrtcu.

Vsem, ki so kakor koli pomagali pri izvedbi Gumbarije, se najlepše zahvaljujemo.

Julijske prireditve v občini

PRIREDITEV	DAN, DATUM, URA	KRAJ	PRIREDITELJ	OPOMBA
Trening v kegljanju s kroglo na vrhovi	Sreda, 1., 8., 15., 22. in 29. julij 2015, od 8. ure dalje	Ploščad pred KKC-jem	DU Dolenjske Toplice	Vodji: Slavka (031 292 908) in Drago (041 348 781)
Pikado in streljanje z zračno puško	Sreda, 1., 8., 15., 22. in 29. julij 2015, ob 9. uri	KKC Dolenjske Toplice	DU Dolenjske Toplice	Informacije: Drago (041 348 781)
Kolesarjenje	Vsak četrtek v juliju od 8. ure dalje	Start pred društvenimi prostori	DU Dolenjske Toplice	Informacije: Drago Zupančič (041 348 781)
Mesečni sejem v Dolenjskih Toplicah	Četrtek, 2. julij 2015, med 8. in 16. uro	Ploščad pred KKC-jem	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
KONCERT SEVIQC BREŽICE: ZASEDBA FAENZA	Četrtek, 2. julij 2015, ob 20:30	Hudičev turn, Soteska	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
KONCERT ZASEDBE EL KACHON	Petek, 3. julij 2015, ob 20:30	Ploščad pred KKC-jem	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
Kmečka tržnica	Vsako soboto v juliju med 9. in 12. uro	Ploščad pred KKC-jem	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
Voden ogled Dolenjskih Toplic	Vsako soboto v juliju ob 9. uri	Zbor pred Hotelom Balnea	TIC Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
Ogled depoja starih avtomobilov v Soteski	Vsako nedeljo v juliju med 13. in 18. uro	Soteska	TIC Dolenjske Toplice in TMS Bistra	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
Piknik – družabno srečanje članov in prijateljev društva	Nedelja, 5. julij 2015, od 16. ure dalje	Jasa Dolenjske Toplice	DU Dolenjske Toplice	Kulturni program, tekmovanja, živa glasba.
POLETNE USTVARJALNE URICE V KOČEVSKIH POLJANAH	Od ponedeljka, 6. julija 2015, do petka, 17. julija 2015, med 9. in 12. uro	Dvorana Augusta Schaura, Kočevske Poljane	Zavod Mošnice-Moschnitze	Informacije: Zavod Mošnice-MoschnitzePrijava: 040 373 070 ali moschnitze@gmail.com
Lažji pohod v okolico Dolenjskih Toplic	Torek, 7. julij 2015, ob 8:30	Odhod izpred društvenih prostorov	DU Dolenjske Toplice	Informacije: Tončka (041 666 341 ali antonija.avgustin@gmail.com)
Kopalni dan – celodnevno brezplačno kopanje v Wellness centru Balnea	Torek, 7. julij 2015	Wellnes center Balnea	DU Dolenjske Toplice	Izkaz s člansko izkaznico.
KONCERT ZASEDBE STARA ŠULA	Petek, 10. julij 2015, ob 20:30	Ploščad pred KKC-jem	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
Vseslovensko srečanje naturistov v Malem raj	Sobota, 11. julij 2015	Mali raj	Društvo naturistov Mali raj	Informacije: Jože Bradač (041 642 905)
Lovska veselica Lovske družine Toplice	Sobota, 11. julij 2014, od 18. ure dalje	Lovski dom na Pajkežu	LD Toplice	Informacije: Avgust Bučar ml. (041 348 610)
KRVODAJALSKA AKCIJA V OKVIRU OBČINSKEGA PRAZNIKA	Ponedeljek, 13. julij 2015	Transfuzijski oddelek SB Novo mesto	KORK Dolenjske Toplice	Informacije: Ivana Pelko (031 677 979)
Pohod na Pogorelec	Torek, 14. julij 2015, ob 8. uri	Odhod ob 8. uri iz Podturna, ob 8:30 iz vasi Pogorelec	DU Dolenjske Toplice	Prijava na startu. Ob 11. uri bo pri polharski koči malica. Informacije: Elica Pavlič (051 222 631 ali elica.pavlic@gmail.com)
ODPRTJE RAZSTAVE AKADEMSKEGA SLIKARJA JOŽETA KUMRA	Torek, 14. julij 2015, ob 20. uri	KKC Dolenjske Toplice	TIC Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
PROJEKCIJA FILMA DREVO	Četrtek, 16. julij 2015, ob 21:30	Ploščad pred KKC-jem	TIC Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
VODEN OGLED KOČEVSKIH POLJAN, MUZEJA KOČEVARJEV STAROSELCEV IN KMETIJE PLAVICA	Petek, 17. julij, in nedelja, 19. julij 2015, ob 9. uri	Odhod avtobusa s parkirišča Balnea	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188) Udeležba je brezplačna.
VODEN OGLED HUDIČEVEGA TURNA, DEPOJA STARIH AVTOMOBILOV IN KMETIJE BUČAR	Petek, 17. julij, in nedelja, 19. julij 2015, ob 16. uri	Odhod avtobusa iz parkirišča Balnea	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188) Udeležba je brezplačna.
KONCERT ZASEDBE KINGSTON	Petek, 17. julij 2015, od 21. ure dalje	Ploščad pred KKC-jem	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)

Julijske prireditve v občini

PRIREDITEV	DAN, DATUM, URA	KRAJ	PRIREDITELJ	OPOMBA
DAN ODPRTIH VRAT DU DOLENJSKE TOPLICE	Sobota, 18. julij 2015, med 13. in 17. uro	Prostori DU Dolenjske Toplice	DU Dolenjske Toplice	Informacije: Dušan Kraševac (041 792 878)
TOPLIŠKA NOČ 2015	SOBOTA, 18. JULIJ 2015	PLOŠČAD PRED KKC-JEM	OBČINA DOLENJSKE TOPLICE	INFORMACIJE: TIC DOLENJSKE TOPLICE (07 38 45 188)
BREZPLAČNO MERJENJE PRITISKA, SLADKORJA IN HOLESTEROLA V KRVI	Sobota, 18. julij 2015, med 8. in 12. uro	Avla I., KKC Dolenjske Toplice	KORK Dolenjske Toplice	Informacije: Ivana Pelko (031 677 979)
TEKMOVALNO LETENJE V PRELETIH IN NATANČNOSTI PRISTAJANJA	Sobota, 18. julij 2015, od 14. ure dalje	Nad Dolenjskimi Toplicami	KPL Kanja	Informacije: Dušan Gorenc (031 379 628)
SEJEM DOMAČE IN UMETNOSTNE OBRTI	Sobota, 18. julij 2015, od 14. ure	Ploščad pred KKC-jem	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
KUHANJE GOLAŽA TREH ŽUPANOV	Sobota, 18. julij 2015, od 14. do 16. ure	Ploščad pred KKC-jem	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
PRIKAZ TOČENJA MEDU(Čebelarstvo Šercelj)	Sobota, 18. julij 2015, od 14. ure dalje	Ploščad pred KKC-jem	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
PREDSTAVITEV SLOVENSKE VOJSKE IN SLOVENSKE POLICIJE TER MEDOBCINSKEGA REDARSTVA	Sobota, 18. julij 2015, od 14. ure dalje	Ploščad za KKC-jem	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
IGRICA ZA OTROKE	Sobota, 18. julij 2015, ob 15. uri	Avla I., KKC Dolenjske Toplice	KUD Vesel teater (lutkovna sekcija)	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
PRIKAZ PRIPRAVE PRAŽENEGA KROMPIRJA (Društvo za priznanje praženega krompirja kot samostojne jedi)	Sobota, 18. julij 2015, od 16. ure dalje	Ploščad pred KKC-jem	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
PREDSTAVITVENA POVORKA DRUŠTEV	Sobota, 18. julij 2015, ob 17:30	Ploščad pred KKC-jem	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
ZAKLJUČEK PANORAMSKE VOŽNJE PO DOLENJSKI IN SUHI KRAJINI DO TOPLIC (Predstavitve kluba ljubiteljev VW Dolenjske in Bele krajine ter ogled starodobnikov)	Sobota, 18. julij 2015, od 18. uredalje	Ploščad za KKC-jem	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
NASTOP PLESNEGA DRUŠTVA PAN	Sobota, 18. julij 2015, ob 18:30	Ploščad pred KKC-jem	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
SKEČ KUD VESEL TEATER	Sobota, 18. julij 2015, ob 19. uri	Ploščad pred KKC-jem	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
GASILSKA VESELICA PGD DOLENJSKE TOPLICE Z ANSAMBLOM KORENINE	Sobota, 18. julij 2015, ob 20. uri	Ploščad pred KKC-jem	PGD Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
OZNAČITEV OBJEKTOV IZ REGISTRA NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE: ODKRITJE	Torek, 21. julij 2015, ob 19. uri	Kočevske Poljane	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
SLAVNOSTNA SEJA OBČINSKEGA SVETA	Sreda, 22. julij 2015, ob 20. uri	Velika dvorana KKC	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
Gasilska veselica PGD Podturn ob 85-letnici društva z ansamblom Petra Finka	Sobota, 25. julij 2015, od 19. uri	Pri GD Podturn	PGD Podturn	Informacije: Alojz Puhan (041 745 736)
Farno žegnanje	Nedelja, 26. julij 2015, ob 10:30	Cerkev sv. Ane, Dolenjske Toplice	Župnija Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
RIBIŠKI PIKNIK	Nedelja, 26. julij 2015, od 14. ure dalje	Ploščad pred KKC	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)
Tandemsko in rekreativno letenje z jadralnimi padali	Nedelja, 26. julij 2015		KPL Kanja	Informacije: Dušan Gorenc (031 379 628)
Poletne ustvarjalne delavnice	Ponedeljek, 27. julij 2015, med 9. in 12. uro	Zdraviliški park (pri gostilni Rog)	Krajevna knjižnica Dolenjske Toplice	
KONCERT ZASEDBE ROCKDEFECT	Petek, 1. avgust 2015, ob 20:30	Ploščad pred KKC-jem	Občina Dolenjske Toplice	Informacije: TIC Dolenjske Toplice (07 38 45 188)

Tako rožnato je na vrtu družine Vidic iz Suhorja. Lani so na rododendronu našli kar 857 cvetov, grm pa jih s prelepimi cvetovi razveseljuje tudi letos.

skriti kotički narave

SKRITI KOTIČKI NARAVE

Zakaj je soteska Črmošnjice suha?

ANDREJ HUDOKLIN, Zavod RS za varstvo narave
MATEJ SIMČIČ

Črmošnjica je v občinskem merilu eden najbolj slikovitih potokov, kar še zlasti velja za sotesko nad Starimi Žagami. Naj spomnim, da je tu potok na prehodu iz neprepustnih dolomitov na prepustne apnence oblikoval ozko prebojno sotesko. Zanj sta značilna velik strmec in večje število naravnih stopenj. Te so bile v preteklosti nadgrajene za zajem vode, ki je do konca druge svetovne vojne na tem odseku poganjala devet mlinov in 17 žag mlinov. Ruševine nekdanjih vodosilnih zgradb danes neusmiljeno melje čas, soteska pa je prepuščena naravi. Obcestna ograja zmanjšuje njeno dostopnost in preprečuje odlaganje odpadkov. Ključno spremembo v hidrološki podobi soteske je prinesla izgradnja male hidroelektrane leta 1987 z jezovno zgradbo na vstopu v sotesko. Od jezua vodi po pobočju vkopan cevovod, ki napaja turbino pri Šprajcarjevem mlinu, ki tako izkorišča skoraj 70 metrov neto padca. Žal se vodo odvzema v takšnem obsegu, da je struga potoka pod jezom popolnoma suha na 1200 metrov dolgem odseku. Preko jezua teče le še nekaj litrov vode, ki hitro ponikne v pretrti strugi. Elektro Ljubljana tako grobo krši koncesijsko pogodbo, ki nalaga ohranjanje ekološko sprejemljivega pretoka vode v višini 100 l/s. Stanje je prav tako v nasprotju z varstvenim režimom za naravne vrednote. Zaostrene razmere so z izjemo krajših obdobji visokih vod v strugi prisotne večji del leta. Prekinitev zveznosti vodotoka je močno okrnila hidrološke procese v soteski in habitat vodnega življa na čelu s potočno postrvjo in rakom koščakom. Že tako problematične vodne razmere pa naj bi se po mnenju domačinov dodatno poslabšale po izgradnji vodnega zajetja v zgornjem toku.

